ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 99 (8.528) ◆ 1994 йил 22 август, душанба ◆ Сотувда эркин нархда

ТОШКЕНТ БУЮК БАЙРАМ ТАРАДДУДИДА

* Инсонни ардоқлайдиган китоб
* Олийҳиммат кишилар
* Кўзни қувонтирадиган кўчалар

Азиз Ватандошим! Жаҳонда мустақил, суверен давлат борки барчасида фуқаро аҳли ғоят ардоқлайдиган улуғ бир китоб бор. Бу китоб — мамлакатнинг Асосий қонуни — Конституциясидир. Йиллар қатини титиб, олис йўлларга бир бора назар ташласак ўзбек халқининг буюк бахтовар Қонуни — Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси қанчалар азиз эканлигининг гувоҳи бўламиз.

Нима учун Конституцияни шундай ардоқлаймиз? Чунки ундаги бундай сатрлар йўқ эди.

Инсоний ҳақ-ҳуқуқларимизнинг муқаддас паспорти деб эъзозлаётганимиз Конституциямизда эса ўзбек халқи, нафақат ўзбек халқи, юртимизда елкама-елка яшаётган барча миллат вакиллари ўз юртининг чинакам эгаси, ўз бахтининг яратувчиси эканлиги аниқ-равшан ёзиб қўйилган.

Азиз Ватандошим!

Конституциямиз «Ўзбекистон Республикасининг «...Бу Конституция умумий мазмунидан тортиб, оддий бир бандига қадар Хожа Аҳмад Яссавий бобомиз даврида, буюк Амир Темур замонида шаклланган миллий тафаккурни, муқаддас исломий қадриятларни ўзида акс эттиради. Шу кўҳна замин одамлари кўнглида устувор бўлган адолат, ҳақиқат, иймон, олижаноблик, бағри кенглик, мардлик, тантилик каби улуғ хислатлар бу муборак ҳужжатдан муносиб ўрин олган». Шундай экан, ушбу

* Истиқлол рамзлари

ҚОМУСИМИЗ — БАХТИМИЗ

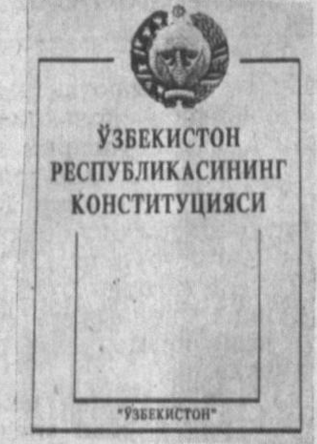

Мустақилликка элтувчи йўллар жуда ҳам машаққатли бўлди. Қанчадан қанча асл фидойи инсонлар шу йўлларда жон фидо қилдилар. Ниҳоят, юртимиз узра Мустақиллик шамоллари эса бошлади. Яна бир йил ўтгач эса серқуёш юртимиз осмонида яна бир қуёш чарақлаб чиқди. У 1992 йил саккизинчи декабрда қабул қилинган Ўзбекистонимизнинг Конституцияси — ҳаётимизнинг Асосий Қонуни бизнинг — озод Ўзбекистоннинг илк қомуси бўлиб жаҳонга маълум ва машҳур бўлди.

Конституциямизнинг биринчи сатрлариданоқ қалбларга чексиз ҳаяжон соладиган сатрларни ўқиймиз:

«Ўзбекистон — суверен демократик республика». Бундан аввал ҳам Конституциялар бор эди, бўлган эди. Лекин уларда ҳақ-ҳуқуқимизни очиқ-ойдин ифодалаган «...Ўзбекистон Республикасининг давлат тили ўзбек тилидир» деб эълон қилгани-чи? Ёлғизгина шу сўзнинг ўзи қанчалар шукуҳ, қанчалар илҳом берганини қайси сўз билан ифодалаймиз?! Ахир шундай қутлуғ сўзларни қачон айтамиз экан дея неча йиллар орзу қилиб яшадик! Ёлғизгина шу сўзнинг ўзи бахтимиз барқарорлигига тасдиқ эмасми? Айни пайтда юртимизда барча миллат, элатларнинг ҳам тиллари иззат қилиниши ҳақидаги сўзлар-чи? Чинакам халқпарвар юртдагина шундай бўлади.

Конституциямизни варақлар эканмиз, у тарихан жуда ҳам катта даврнинг, буюк қадриятларнинг маҳсули эканини юракдан ҳис этамиз. Унинг ҳар бир сатрида буюк юртимизнинг фидойи фарзандларининг нигоҳлари бизга боқиб тургандек. Муҳтарам Президентимиз айтганларидек: Қомусни суюб кўзга суртиш энг муқаддас бурчимиздир!

Биз бугун нимаки иш қилсак Ўзбекистонимиз гуллаб-яшнаши учун, унинг бахт-саодати учун, равнақи учун қилишимизни жуда яхши биламиз.

Бир донишманддан сўрабдилар: «Нечук сизнинг юртингизда барча шоду ҳуррам, аҳил яшайди?» «Қуёшимиз иккита, — дебди донишманд. — Бири осмону фалакдаги қуёшимиз. Иккинчиси эса адолатимиз, эркимиз қуёши!» — деб давлат тузукларини кўрсатган экан.

Бизнинг ҳам қуёшимиз иккита! Иккала қуёшнинг ёғдулари юртимизни абадий шуълаларга чулғайверади! Сиз ва биз эса Ватан фаровонлиги йўлида фидойиликни намойиш этиб яшайлик, азиз Ватандошим!

Ғолиб МИРЗО.

* Меҳнат жамоаларида

ТЎЙГА ТЎЁНА ТАЙЁРЛАЁТГАНЛАР

Ижарадаги «Орзу» чарм-атторлик ва спорт буюмлари ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчи-хизматчилари Мустақиллигимизнинг уч йиллигини меҳнатда муносиб натижаларни қўлга киритган ҳолда кутиб олмоқдалар. «Орзу»чилар байрам совғаси сифатида бир неча турдаги маҳсулотларни ишлаб чиқаришни режалаштиришган. Хўш, ушбу буюмлар нималардан иборат? Улар янги нусхадаги аёллар сумкаларидир. Шунингдек эркаклар ва мактаб ўқувчилари ҳам бирлашма ишчилари эътиборидан четда қолишмаяпти. Улар учун спорт сумкалари тикиб чиқарила бошланди. Шунингдек корхонада янги ўқув йили тайёргарлиги ҳам аллақачон бошлаб юборилган. Болалар учун энг муаммо бўлиб бораётган ўқув сумкалари бу йил кўплаб тикилмоқда. Ярим қисмига чарм қўшиб тикилган турли хил рангдаги бу сумкалар фарзандларимизга муносиб совға бўлади.

— Чарм хом ашёси ва бошқа фурнитура маҳсулотларининг ўтган йиллардагига нисбатан танқис бўлишига қарамай ўқувчиларимизни хурсанд қилишга ҳаракат қилдик, — дейди корхонанинг бош муҳандиси Ниғмат Расулов. — Мустақиллик кунига атаб чиқарилаётган хўжалик сумкаларимизга республикамиз герби рамзи туширилади. Ўйлаймизки бу моделдаги маҳсулотлар ҳамюртларимизга маъқул бўлади. Ушбу маҳсулотлар байрам кунлари республикамизнинг барча савдо шохобчаларида сотувга чиқарилади.

Ўзбекистон енгил саноат уюшмаси корхонамизга мунтазам фаолият кўрсатиб туришида катта ёрдам бермоқда. Республикамизнинг турли бурчакларидан қолаверса, Ҳамдўстлик мамлакатларидан келтирилаётган хом ашёлар келишилган ҳолда сотиб олинмоқда. Айрим жойлардан олинаётган хом ашёлар ўрнига эса мол айирбошлаш йўли билан иш кўрилмоқда. Яқин кунлар ичида Россия Федерациясидан яна зарур миқдорда хом ашё келиши кутилмоқда. Ярим тайёр маҳсулот корхонамизга келса, албатта ишларимиз бугунги кундагидан янада ривож топиши аниқ.

Ҳар йилдагидек бу йил ҳам Мустақиллигимизнинг уч йиллигини катта тайёргарлик билан кутиб олмоқдамиз. Шу кунларда байрам совғаси сифатида 100 минг донадан зиёд аёллар сумкалари, эркаклар, ўқувчилар учун спорт сумкаларини тикиб республикамиз аҳолисига жўнатмоқдамиз. Бу ишда барча муҳандис-техник ходимлар, таъмирловчи устаю-бичиқчилар, шунингдек мавжуд 7 та тикув цехи тикувчиларининг муносиб ҳиссалари бор.

Гулзода АБДУЛЛА қизи.

СУРАТЛАРДА: янги тайёр маҳсулотларнинг сифатини назоратчи Шоҳида Аҳмаджонова (чапдан ўнгга), назоратчи муҳандис Анатолий Ким ва Зулфия Турдиевалар кўздан кечиришмоқда; 4-цехда қизғин иш палласи.

Қозим Улмасов олган суратлар.

* Ободонлаштириш ойлиги

ЖАДАЛЛИК БИЛАН

Шаҳримиздаги ободончилик ишларига барча корхона, ташкилот ва ишлаб чиқариш бирлашмаларида меҳнат қилаётган ишчи-хизматчилар ўз ҳиссаларини қўшишмоқда.

— Туманимизда республикамиз Мустақиллигининг уч йиллигига катта тайёргарлик кўриш билан бир қаторда ободонлаштириш ишлари ҳам жадал олиб борилмоқда, — дейди Ўзбекистон Халқ демократик партияси туман кенгашининг котиби Жалолиддин Мусамуҳамедов. — Фақат шанба кунини кутиб ўтирмай жойларда ҳар куни ободонлаштириш ишлари бажарилмоқда. Айниқса, 3-автокомбинатда, 143-автобазада, 2-мева-сабзавот омборхонасида, аэропортнинг ички ва ташқи қисмида, 2-шаҳар касалхонасида Сайфи Олимов кўчасидаги бир қатор ташкилотлар, шу ерда яшаётган хонадон эгалари дарахтларга шакл бериш ва оқлаш, ариқчаларни чиқиндилардан тозалаш каби ишларни фаол олиб боришмоқда. Туман ободонлаштириш бошқармаси томонидан ажратилган машиналар ёрдамида тўпланган ахлатларни пешма-пеш махсус жойларга олиб чиқиб кетилмоқда. Умуман олганда Сергели туманидаги мавжуд ҳар бир жамоа катта тантанани ҳар томонлама тахт бўлган ҳолда кутиб олишга ҳозирлик кўришаётир.

Гули МАЛИКОВА.

ҲАММА НАРСА ТАХТ

Шу кунларда Чилонзор туманида Мустақиллик кунига тайёргарлик ишлари ҳар қачонгидан авж олмоқда. Корхоналар, муассасалар, ўқув юртлари ўзларига бириктирилган хиёбонлар, кўчалар, ариқ ва зовурларни тозалаб, тартибга келтиришяпти. Чиқиндиларни ташиш учун транспорт хўжаликлари 80 га яқин турли машина ва механизмларни ажратишган. Бу ишда 6-автотранспорт корхонаси, «Ўзбекнефтгазқу р и л и ш», Тошкент метро қурилиши трести фаол қатнашмоқда.

Тумандаги барча маҳаллаларда ҳам байрам шарафига ободонлаштириш ишлари авж олмоқда. «Мевазор» маҳалласида маҳаллага кираверишда маҳалла дарвозаси қурилипти.

Туманда кўчаларни байрамона безатишга ҳам алоҳида эътибор берилипти. Ўзбекистон ва Фурқат кўчаларидаги 6 та бекатга соябонлар ўрнатилди. Ушбу кўчаларни безаш учун байроқлар, плакатлар, турли шиорлар ёзишга мўлжалланган қизил алвонлар, «Ўзпластитал» қўшма корхонасида ишлаб чиқарилган рамзлар — пахта, гуллар тасвири туширилган нишонлар тайёрлаб қўйилди.

Мавлуда МИРЗАЕВА.

* Махсус «Оқшом» учун

ИЛҲОМИМИЗ СЕНГА, ОНА ЮРТ!

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг куни кеча матбуотда эълон қилинган Қарорига кўра Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасининг 60 йиллиги шу йилнинг ноябрь ойида «Туркистон» саройида тантанали нишонланадиган бўлди. Шу муносабат билан мухбиримиз уюшма раиси, Ўзбекистон халқ шоири Жамол Камолга бир неча саволлар билан мурожаат қилди.

— Жамол ака, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасининг 60 йиллиги кенг нишонланиши ҳақидаги Республика Вазирлар Маҳкамасининг Қарори ҳаммамизни қувонтириб юборди. Ушбу тўйга қандай тайёргарликлар кўрилади — шу тўғрида «Оқшом» муштарийларига қисқача сўзлаб берсангиз..

— Ёзувчилар уюшмамизнинг аъзолари бўлган адиблар Мустақиллигимизнинг илк куниданоқ қўлни-қўлга бериб ҳуррриятни улуғлашга, уни кўз қорачиғидек асраб-авайлашга, ўсиб келаётган ёш авлодга мустақилликдек улуғ неъматнинг чин моҳиятини тушунтириб беришдек олижаноб ишга астойдил бел боғлаб, ижод қилдилар. Ҳаммамизнинг ижод маҳсулимизда истиқлол тароналари баралла янгради.

Уюшманинг тўйига тадбирлар белгиладик ва белгилаяпмиз. Куни кеча 50 та адибимиз Мустақилликнинг уч йиллигига бағишлаб учрашувлар ўтказиш учун вилоятларга жўнаб кетдилар. Учрашувларда уюшмамизнинг босиб ўтган йўли ҳақида сўз бориши, жўшқин мушоиралар бўлиши шубҳасиз.

Ўзбекистон давлат телерадиокомпанияси билан келишиб олганимизга биноан «Ассалом, Ўзбекистон» деб номланган тонгги мусиқали ахборот дастурида ҳар куни бир адиб иштирок этади. Ўзбекистон Республикаси маданият ишлари вазирлигидаги тегишли мутасаддилар билан биргаликда театрларда намойиш этилаётган адибларимизнинг қаламига мансуб бўлган драматик асарларни томоша қилиш ниятимиз ҳам бор. Бу ўзига хос кўрик бўлади.

Юртбошимизнинг шахсан ғамхўрликлари туфайли уюшма аъзоларига 46 та уй ажратилди. Уй-жойи йўқ кўплаб ёш ижодкорларимиз бир хонадон эгаси бўлишди.

— Жамол ака, тўйга бағишлаб қандай китоблар чоп этилади?

— Ҳозир қоғоз топиш масалалари қанчалар қийинлигини изоҳлаб ўтиришнинг ҳожати йўқ. Шундай бўлса ҳам Мустақилликнинг уч йиллигига атаб «Ўзбек шеърияти антологияси» чоп этиляпти. Келгусида якка ҳолда бўлмаса ҳам бир неча ёзувчининг асарларидан иборат «Танланма»лар чиқаришни режалаштиряпмиз.

Хуллас, уюшмамизнинг 60 йиллик тўйини муносиб равишда кутиб оламиз. Бунда барча ёзувчилар яқиндан кўмакдош бўладилар. Кўрсатилаётган ғамхўрликларга «Илҳомимиз сенга, она юрт!» десам барчанинг дил тўридаги ниятини ифодалаган бўламан.

Толиб САЪДУЛЛАЕВ суҳбатлашди.

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

● Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов номига Миср Араб Республикаси Президенти Муҳаммад Ҳусни Муборак, Иордания подшоҳи Ҳусайн I дан олинган мактубларда юртбошимизга самимий миннатдорчиликлар изҳор этилади.

● 20 август куни Тошкентда Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг уч йиллигига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш ташкилий комитетининг бўлиб ўтган навбатдаги мажлисида буюк байрамга тараддуд юзасидан амалга оширилаётган кенг кўламдаги вазифалар хусусида атрофлича сўз борди.

● Ўзбекистон Республикаси валюта биржасида 19 август куни бўлиб ўтган савдода 1 АҚШ доллари қиймати 11,50 сўм даражасида қайд қилинди. 1 АҚШ долларининг харид қилиш қиймати 18 сўм, сотиш қиймати ҳам 18 сўм қилиб белгиланди.

● Каттақўрғон ёғ-мой комбинатида суюқ совун ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

● Наманган вилоятининг Уйчи туманида асфальт заводи ишга тушди. Янги корхонада бир сменада икки юз тоннага яқин асфальт тайёрланмоқда.

● Андижонда янги лицей очилди. Бу ерда машинасозлик ихтисослиги ўргатилади.

● Наманган вилоятининг Поп туманидаги «Наврўз» жамоа хўжалигида 1994 йилги «оқ олтин» ҳосилини саралаб теришга киришилди. Жамоа заршунослари бу йил минг гектар ерда ҳосил етиштирдилар.

● Кинорежиссёр В. Ғаниевнинг суратга олаётган фильми «Буюк Турон» деб аталади.

● Қумқўрғонда пластмассадан идишлар тайёрлаш йўлга қўйилди. Янги завод Сурхондарё тайёрлов идораси ва Швейцариянинг фирмаси билан ҳамкорликда бунёд этилди. 200 грамм ва 1 литр сиғимли бу идишлар мева шарбатлари тайёрлайдиган корхоналарга мўлжалланган.

ҲАМДЎСТЛИКДА

● 1 октябрдан Молдова ўзининг миллий валютасини жорий қилади. Пуллар Россияда зарб этилди.

● Москванинг Тушино аэродромида 21 август куни Ҳаво Флоти кунига бағишланган анъанавий байрам бўлиб ўтди.

● Москвада бўлиб ўтган навбатдаги валюта савдосида АҚШ долларининг қиймати яна кўтарилди ва у 2151 рублни ташкил этди.

● Олинган сўнгги маълумотларга қараганда Доғистонда вабо касаллигига дучор бўлган кишилар 553 нафарни ва касалликни тарқатувчилар 425 кишини ташкил этди. Хасталик туфайли 17 киши ҳаётдан кўз юмди. Вабо республиканинг 26 тумани ва 81 аҳоли пунктига тарқалган.

● Пайшанба куни эрталаб Комсомолобод туманининг шарқида тожик муҳолифатчи гуруҳлари билан бўлган тўқнашув пайтида Тожикистон Ички ишлар вазирлигининг ўндан зиёд ходими ўлдирилди ва йигирмага яқин ходими жароҳатланди. Россия чегара қўшинлари Бош қўмондонлигига келаётган маълумотларга қараганда жангариларнинг тожик-афғон чегараси йўналишида тез ҳаракат қилаётганликлари кўзга ташланмоқда. Шу муносабат билан Россия Федерацияси Ташқи ишлар вазирлиги қатъий норозилик билдирди ва Афғонистон Ислом Давлати маъмурларидан Афғонистон ҳудудидан қуролланган гуруҳларнинг иғвогарона хатти-ҳаракатларига йўл қўймаслик юзасидан зудлик билан амалий чораларни кўришни талаб қилди.

● Новокашир шоҳйўлининг 35-километрида юз берган фалокат туфайли 15 киши ҳалок бўлди ва 21 киши оғир жароҳатланди. Ичида 38 йўловчиси бўлган сайёҳлар автобуси кўприкдан қулаб кетди. Автобусни бошқараётган ҳайдовчи ухлаб қолган экан.

ХОРИЖДА

● Биринчи бор аксарият америкаликлар Билл Клинтоннинг Оқ уйда бўлган чоғидаги фаолиятини ўз вазифасини қониқарсиз бажаряпти деб ҳисобладилар. Си-Эн-Эн телекомпанияси ва «Ю-Эс-Эй тудей» газетаси буюртмаси бўйича Гэллапа Институти томонидан ўтказилган жамоатчилик фикрини ўрганиш натижалари ана шуни кўрсатди.

● Япония ўзининг космик дастурини амалга оширишда яна муваффақиятсизликка учради. Старт берилишига бир неча сония қолганда бортида икки тонналик йўлдоши бўлган «Эйч—2» космик ракетасининг учирилиши кечиктирилди.

● Венгрияда ўсмирлар ўртасида ўтаётган эркин кураш бўйича жаҳон чемпионатида 52 килограмм ва 100 килограммгача бўлган вазн тоифасида ўзбекистонлик спортчилардан Атҳам Очилов ва Николай Телегенлар кумуш медаль соҳиблари бўлишди.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ УЧ ЙИЛЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН АФВ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг уч йиллиги муносабати билан, меҳр-шафқат ва инсонпарварлик тамойилларига амал қилиб, Конституция 93-моддасининг 20-бандига асосан қарор қиламан:

1. 5 йилгача муддатга озодликдан маҳрум этилган вояга етмаганлар, аёллар, ёши 60 дан ошган эркаклар ҳамда 1- ва 2-гуруҳ ногиронлари жазодан озод қилинсин.

2. Биринчи марта атайлаб қилган жиноятлари учун 3 йилгача озодликдан маҳрум этилган ёки енгилроқ жазога ҳукм қилинганлар, шунингдек эҳтиётсизлик туфайли қилган жинояти учун 5 йилгача озодликдан маҳрум этилганлар жазодан озод қилинсин.

3. Биринчи марта қамоқ жазосига ҳукм қилинган ва белгиланган жазо муддатининг учдан икки қисмини ўтаган шахслар жазо муддатининг қолган қисмини ўташдан озод қилинсин, белгиланган жазо муддатининг ярмини ўтаган шахслар эса бадарға колониясига ўтказилсин.

4. Ўта оғир жинояти учун озодликдан маҳрум этилган ашаддий жиноятчиларга, наркотик моддалар ва ўқотар қуроллар билан боғлиқ жинояти учун маҳкум этилганларга, уюшган жиноий гуруҳларнинг иштирокчиларига, шунингдек, жазони ўташ тартибини ашаддий бузувчиларга нисбатан афв қўлланилмасин.

5. Фармон эълон қилинган кундан бошлаб кучга киради ва тўрт ой давомида ижро этилади.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1994 йил 19 август.

* Маданият хабарлари

Дўстлик тароналари

Толибжон Содиқов номли маданият уйи қошида фаолият кўрсатаётган «Ёшлик» татар-бошқирд халқ дастаси томонидан намойиш этилган «Дўстлик тароналари» деб номланган концерт томошаси катта қизиқиш билан кутиб олинди. Ижодий жамоа татар халқининг урф-одатлари, миллий қадриятлари асосида театрлаштирилган саҳналарда миллий куй, қўшиқ ва рақсларни саҳнага олиб чиқди.

Дастурни дастанинг бадиий раҳбари, Татаристонда хизмат кўрсатган маданият ходими Ф. Ахмадуллин саҳналаштирган.

Мусиқий гулдаста

«Қизил тонг» маданият саройининг «Мухлис» вокал-чолғу дастаси ёшларга бағишланган «Муҳаббат дафтари» деб номланган янги концерт томошасини тақдим этди. Ёшлик, муҳаббат, бугунги ёшларнинг ҳис-туйғулари, фикр-ўйлари ўз аксини топган куй ва қўшиқлар гулдастаси эстрада шинавандалари томонидан катта қизиқиш билан кутиб олинди. Дастурдан ўрин олган эрон, араб халқлари куй ва қўшиқлари маҳорат билан ижро этилаётганлиги билан ҳам кўпчиликка манзур бўлди.

Томошадан шунингдек маданият саройининг «Чевар» рақс дастасининг замонавий рақслари ҳам ўрин олган.

Ажойиб кўргазма

Тўқимачилар маданият саройи қошидаги «Нақш» студияси ўзининг янги кўргазмасини намойиш эта бошлади. «Ўзбекистон жилолари» деб номланган ушбу кўргазмадан машғулотларда иштирок этаётган 30 нафардан зиёд ёшларнинг ижод намуналари ўрин олган.

Болалар томонидан тайёрланган хонтахталар, курсилар, китоб ўқиш мосламалари ва бошқа кўплаб жиҳозлар ўзбек халқ амалий санъати нечоғлик бой эканлигидан далолат бериб, мухлисларни ўзига жалб этди.

«Даврада фақат ёшлар»

Шундай деб номланган янги концерт дастури шаҳримиздаги Фурқат номли маданият ва истироҳат боғининг очиқ саҳнасида дам олувчилар эътиборига ҳавола этилди. Ёшликнинг олтин даври ҳақидаги куй ва қўшиқлар, қизиқарли адабий ва мусиқали ўйинлардан иборат бўлган бу томошани «Колеменград» дастасининг бадиий раҳбари Алексей Пешков саҳналаштирган.

Дастурдан ўрин олган ўзбек, рус, туркман, қозоқ халқларининг куй ва қўшиқлари завқ-шавқ билан кутиб олинди.

Салоҳиддин СИРОЖИДДИНОВ.

Ижарадаги «Орзу» чарм-атторлик ва спорт буюмлари ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчи-хизматчилари яқинлашиб келаётган Республикамиз Мустақиллигининг уч йиллигини муносиб совғалар билан кутиб олишмоқда. Уларнинг ҳар бири байрамга ўз ҳиссаларини қўшишга ҳаракат қилишаётир. Шулардан бири корхонанинг фахрий ишчиси Ҳалима Эгамбердиеванинг ҳам катта ҳиссаси бор.

СУРАТДА: Ҳалима Эгамбердиева.

● Кейинги пайтларда шаҳримизда якка тартибдаги уй-жойларни кўплаб бунёд этишга муҳим эътибор берилмоқда. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Республикада уй-жой қурилишини рағбатлантириш ва ривожлантиришга оид чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармони шахсий иморат қуриш ниятида бўлган кишиларга жуда катта мадад бўлди.

Дарҳақиқат эндиликда кўплаб ҳамшаҳарларимиз шахсий турар жойларни ўзлари тиклаб олишяпти. Бу —жуда яхши. Лекин бу қураётган уйларга газ, сув, канализация қувурларини ўтказиш керак бўлади. Қолаверса боғча, мактаб, кундалик харид дўконларини қуриш ва бошқа шарт-шароитлар яратилса айни муддао бўлади. Чунки якка тартибда уй қураётган кишилар ҳукумат ёрдамисиз бунинг уддасидан чиқиши жуда қийин. Ана шу ишларни шаҳримиздаги 5-капитал қурилиш бошқармаси амалга оширади. Бизнинг бошқарма бошлиғи Анвар Холиқов билан бўлган суҳбатимиз ҳам ҳозирги кунда шахсий турар жойларни комплекс тарзда қуриш ва унинг муаммолари ҳақида бўлди.

— Анвар ака, ҳозирги кунда пойтахтнинг қайси жойларида якка тартибдаги уйлар қурилиши кўплаб олиб борилмоқда?

** Шахсий уй-жойлар қурилишига—эътибор*

БАРЧА ШАРОИТЛАР МУҲАЙЁ БЎЛСИН

— Умуман шу йил шаҳар аҳолисига 5422 та томорқа ажратилиши лозим эди. Ҳозиргача шундан 4797 таси бўлиб берилди. 625 та томорқа ери эса ҳар хил сабабларга кўра берилмай қолди. Айни пайтда «Ўрикзор», Ипакчилик, Ҳамроқул Турсунқулов, Ҳасанбой мавзелари ҳамда Хондамир, Мажлисий, Хосият, Ф. Хўжаев ва бошқа жойларда якка тартибдаги уйлар қурилиши ҳамшаҳарларимиз томонидан олиб борилмоқда. Масалан, шу йилнинг ўзида «Ўрикзор»да 1362 та, Ҳамроқул Турсунқуловда 127 та, Ипакчиликда 259 та, Ҳасанбойда 678 та, Оҳангарон йўлида 316 та томорқа ери берилди.

— Айтингчи, шу қурилаётган мавзе ва кўчаларда бошқармангиз томонидан аҳолига қулайлик яратиш учун қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Бошқармамиз асосан ўша якка тартибда уй қураётган аҳолини газ, сув билан таъминлаш, кўчаларни асфальтлаш, канализация, боғча, мактаб, дўконларни ишга тушириб бериш билан шуғулланади. Мисол учун Ипакчилик мавзесида 11 минг метр газ қувурни ўтказиш керак эди. Ҳозирги кунга келиб шундан 8 минг метр газ қувури ўтказилди. Канализация ётқизиш эса 75 фоизга адо этилди. 6843 метр сув қувуридан 4 минг метри ётқизилди. Мавзенинг ҳамма кўчаларига 100 фоиз телефон симлари ўтказилди. Айни пайтда хонадонларга телефон ўрнатиш ишлари жадал суръатларда олиб борилмоқда. Ҳасанбойда йўллар текисланиб вақтинча шағал ётқизилмоқда. Шунинг билан бир қаторда бу ерда сув қувурларини ўтказиш ишлари олиб борилмоқда. Ҳамроқул Турсунқулов мавзесида газ қувурларини ўтказиш тугалланяпти.

Лекин ҳозир асосий иш «Ўрикзор» даҳасида кетаяпти. Ҳозир бу ерда учта мавзе пайдо бўлган. Агарда бу даҳада якка тартибдаги уйлар 1988 йилдан бошлаб қурилаётганини ҳисобга олсак, «Ўрикзор»да газ ҳамда сув қувурларини ётқизиш 100 фоизга бажарилди. Бу ҳазилакам иш эмас. Нимага деганда шу давр мобайнида «Ўрикзор-1» да 19500 метр газ, 8100 метр сув, «Ўрикзор-2» да 36150 метр газ, 12100 метр сув, «Ўрикзор-3» да 12200 метр газ, 5100 метр сув қувурлари ўтказилди. Бундан ташқари 13 ток узатувчи станциялари ишга туширилди. Шу йиллар мобайнида даҳада 2 та боғча, 1 та мактаб ишга туширилди. 159-трест бунёдкорлари шу йилнинг 1 сентябригача яна битта мактабни фойдаланишга топширишни мўлжаллаб турибди. Октябрь ойида эса 140 ўринли болалар боғчаси даҳа жажжиларини ўз бағрига олади. Айни пайтда кейинги йилда ишга туширилиши мўлжалланаётган автомат телефон станциясини лойиҳалаштириш ишлари ҳам ниҳоясига етмоқда. Буни шаҳримиздаги 4-трест қурувчилари амалга ошириши керак.

— Янги мавзе ва кўчаларга газ, сув ва бошқа қувурларни ўтказишда ҳамда жойларда маданий-маиший хизмат нуқталарини қуришда қандай муаммоларга дуч келинмоқда?

— Ҳозир энг муҳим муаммолардан бири пул масаласи. Бугунги кунга келиб юқоридаги ва бошқа мавзе ва кўчаларда иш бажарилиши учун бор-йўғи 30 фоиз миқдорида пул ажратилган холос. Шунинг учун бизга яна 4 миллион сўм керак бўлади. Иккинчи муаммомиз биз қурилиш ташкилотларини ишлатишимиз учун қувур танқислигидир. Чунки бу хом ашёларнинг асосини четдан олиб келамиз. Кўзланган марраларга етиш учун йил охиригача бошқармамизга 78 километр қувур керак бўлади. Шулар сабаб «Ўрикзор-1» мавзесидаги канализация қувурларини ётқизиш режамиз 75 фоизда, «Ўрикзор-2» мавзесида эса бор-йўғи 29 фоизда қолиб кетди.

Яна битта муаммо. У ҳам бўлса бурунги лойиҳаларнинг бугунги кунга тўғри келмаслигидир. Масалан, «Ўрикзор»нинг учта мавзесини оладиган бўлсак, бу ерда лойиҳа бўйича газ, сув, канализация ва бошқалар 1740 хонадонга мўлжалланган эди. Қувурларнинг қалинлиги ҳам шунга яраша қўйилган эди. Лекин, ҳозир даҳада ҳаммаси бўлиб 1819 якка тартибдаги уйлар мавжуд. Яъни 79 та томорқа қўшимча ажратилган. Шунинг учун бу жойларга лойиҳадан ташқари, газ, сув, канализация қувурларини ётқизишимиз керак. Мактаб, болалар боғчаси, савдо шохобчаларини қураётганда ҳам шуларни ҳисобга олишга тўғри келади.

Хулоса қилиб айтганда, бошқармамиз бозор иқтисодиёти қийинчиликларига қарамасдан имконият даражасида ишлаяпти. Бунда бизга шаҳар ҳокимлигидаги мутасаддилар ёрдамини аямаяпти.

Суҳбатдош Ғулом ЮСУПОВ.

** Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси тўғрисидаги Конституциявий қонун лойиҳаси—муҳокамада*

МУҲИМ ҲУЖЖАТ

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ўзининг ўн иккинчи чақириқ ўн бешинчи сессиясида Олий Мажлис тўғрисидаги Ўзбекистон Республикасининг Конституциявий Қонун лойиҳасини биринчи ўқишда қабул қилди ва уни умумхалқ муҳокамаси учун ҳавола этди.

Ҳозирги пайтда Олий Мажлисни ўрганиш ўзига хос хусусиятга эга. Чунки бу масалада қизиқ вазият вужудга келди. Олий Мажлис тўғрисида амалдаги Конституциямизнинг қатор (76 — 88) моддалари мавжуд бўлиб, уларда Олий Мажлиснинг асосий ваколатлари баён этилган. Бироқ Олий Мажлиснинг ўзи ҳали амалда йўқ. У янги Қонун асосида шу йил охири ёки келгуси йил бошларида сайланади. Олий Мажлис ваколатларини эса ҳозирча Олий Кенгаш ва унинг Раёсати бажариб турибди. Шу боисдан қуйида Олий Кенгаш ва унинг Раёсати, Олий Мажлис ваколатлари ҳамда улар ўртасидаги тафовутлар ҳақида тўхталишга тўғри келади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши қонун чиқарувчи, назорат қилувчи ва фармойиш берувчи олий ҳокимият органидир. Мустақил Ўзбекистон Конституциясининг 76-моддасига мувофиқ Олий Мажлис олий давлат вакиллик органи бўлиб, қонун чиқарувчи ҳокимиятни амалга оширади.

Республикамиз мустақилликка эришгач, давлат ҳокимиятининг олий органи мавқеида ўзгаришлар рўй берди. Унинг Раёсати функциялари тубдан ўзгарди. Агарда Ўзбекистоннинг 1937, 1978 йиллар Конституцияларига асосан у сессиялар орасида давлат ҳокимияти олий органи вазифасини бажарган бўлса, ҳозирги даврда Олий Кенгаш ишини ташкил этувчи ишчи органга айланди. Ўзбекистон Олий Кенгаши Раёсати ҳозирги вақтда фармон эмас, балки қарор қабул қилади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати ўз ваколати доирасида Олий Кенгаш сессияларини ташкилий-техникавий тайёрлаш ишлари билан шуғулланади: кун тартиби лойиҳаларини тайёрлаш, сессиялар оралиғида тушган ҳужжатлар ва материалларни Олий Кенгашга тақдим этиш, Олий Кенгаш қўмиталари ва комиссиялари фаолиятларига ёрдам бериш, қонун лойиҳаларини тайёрлаш ишларини режалаштириш, жамоат ташкилотлари, депутатларнинг таклиф ва мулоҳазаларини ўз вақтида кўриш, депутат сўрови юзасидан қабул қилинган қарорлар, сайловчилар наказларининг бажарилишини назорат қилиш кабилар.

Ўзбекистон Республикасида давлат ҳокимиятининг тизими — ҳокимиятнинг қонун чиқарувчи, ижро этувчи ва суд ҳокимиятига бўлиниши тамойилига мувофиқ республика Олий Мажлиси, юқорида айтганимиздек, Олий давлат вакиллик органи бўлиб, фақат қонун чиқарувчи ҳокимиятни амалга оширади. (Конституциямизнинг 11 ва 76-моддалари). Унинг Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 78-моддасида белгиланган мутлоқ ваколатларини қуйидаги уч гуруҳга ажратиш мумкин: 1. Ўзбекистоннинг умумий сиёсатига, бевосита ижтимоий-иқтисодий соҳага оид бўлган ваколатлари; 2. Бевосита қонун чиқарувчилик соҳасидаги ваколатларига; 3. Олий Мажлиснинг республика давлат тузилишига ва органлари тизимига оид бўлган ваколатлари.

Олий Кенгаш ва Олий Мажлис ваколатларидаги тафовутлар: Олий Мажлисда Олий Кенгашнинг Раёсати йўқлиги. Раёсатнинг ваколатлари Олий Мажлиснинг раисига ва Ўзбекистон Республикаси Президентига юклатилганлиги, Олий Мажлис раисининг ваколатлари Конституциянинг 85-моддасига мувофиқ тубдан кенгайтириб юборилганлиги, Олий Мажлис фақат қонун чиқарувчи ҳокимиятни амалга ошириши ва бошқаларда намоён бўлади.

Олий Мажлис тўғрисидаги Ўзбекистон Республикасининг Конституциявий Қонуни лойиҳаси Конституциямизнинг XVIII бобига тўла мувофиқ равишда ишлаб чиқилган, у 7 боб, 28 моддадан иборат. Унда Конституциянинг 76—88-моддаларидаги Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ҳамда Олий Мажлис раисининг барча ваколатлари тўла равишда ўз аксини топган. Лойиҳада Конституцияда кўрсатилмаган айрим янгиликлар ҳам мавжуд. Жумладан, лойиҳанинг «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши, унинг ваколатлари ва таркиби» деган V бобнинг 16-моддасида Олий Мажлис ишини ташкил этиш ҳамда Олий Мажлис тўғрисидаги Қонунда назарда тутилган бошқа ваколатларни амалга ошириш учун биринчи сессияда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Кенгаши тузилиши ҳамда Кенгашнинг барча ваколатлари кўрсатиб ўтилган. Ушбу бобнинг 17-моддасида эса Олий Мажлис раиси, раисининг ўринбосари, қўмиталарнинг, мандат комиссиясининг раислари ва Олий Мажлис расмий фракцияларининг вакиллари кириши белгилаб қўйилган.

Муҳокама учун матбуотда эълон қилинган «Ўзбекистон Республикасининг Олий Мажлиси тўғрисидаги Ўзбекистон Республикасининг Конституциявий Қонуни» лойиҳасини тўлалигича маъқуллаш билан бир қаторда лойиҳага доир айрим таклиф ва мулоҳазаларни айтиб ўтмоқчиман. Лойиҳанинг 1-боб, 4-моддаси, 3-бандидаги «Стратегик давлат дастурларини қабул қилиш» сўзларини «Давлат стратегик дастурларини қабул қилиш сўзлари билан алмаштириш лозим. Лойиҳанинг IV бобини 1-бобдан кейин бериш керак, чунки «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ваколатларидан сўнг, Ўзбекистон Республикаси раиси ва унинг ваколатларини берилса Конституцияга мувофиқ бўлади. Шуниңгдек, I-боб, I-модда, 4-сўзбошисини қуйидагича таҳрирда ёзиш маъқул: «Олий Мажлис ҳудудий сайлов округлари бўйича кўп партиялилик асосида беш йил муддатга сайланадиган 250 нафар депутатдан иборат». Чунки ҳозирда кўп мандатли сайлов округлари йўқ. Иккинчидан, лойиҳанинг 3-моддасини биринчи моддага қўшиб ёзилса ҳам бўлади, чунки икки оғиз сўз учун алоҳида моддани ажратиш шарт эмас.

Хулоса қилиб айтганда, Ўзбекистон Республикасининг 1978 йилги Конституциясига нисбатан 1992 йилги Конституциясида ҳамда Ўзбекистон Республикасининг Олий Мажлиси тўғрисидаги Конституциявий Қонун лойиҳасида Олий Мажлиснинг ваколатлари, қонун яратувчилик функциялари ҳамда Олий Мажлис раисининг, шунингдек, Олий Мажлис Кенгашининг ваколатлари анча кенгайганлигининг батафсил баён этилиши ҳамда аниқ белгилаб қўйилиши жуда муҳимдир.

Абдувоҳид ВАҲОБОВ,
ҳуқуқшунослик фанлари номзоди, доцент.

БИР КОРХОНА ЯНГИЛИКЛАРИ

● Тошкент самолётсозлик ишлаб чиқариш бирлашмаси Россия билан иқтисодий алоқаларни яхшилаб бормоқда. Ҳозирги кунда 35 минг турдаги тайёр маҳсулот ва 8 минг турдаги хом ашё шу давлат корхоналаридан сотиб олинмоқда. Айни пайтда Россия давлатининг 1200 та корхоналари бирлашма учун маҳсулот етказиб беради.

● Тошкентда ишлаб чиқарилаётган ИЛ—76 самолётининг асосий харидорлари Россия, Қозоғистон ва Туркманистон давлатларидир.

● Шарқий Европа ва Осиёда бирлашма ишлаб чиқариш кўламлари жиҳатидан ҳозир Воронеж авиация заводидан кейин иккинчи ўринни эгаллаб турибди.

● Авиасозлар ёзги пайтда ўз соғлиқларини тиклашлари учун соғломлаштириш оромгоҳлари ишлаб турибди. Айни пайтда «Сокол» оромгоҳи бир ойда 120 нафар дам олувчиларни бағрига чорламоқда. Қирғизистонда жойлашган «Олтин қум» дам олиш маскани ҳам шу кунларда ишчи ва хизматчиларни қабул қилиб олмоқда.

Илҳом ЭШМАТОВ.

** Қиш—тайёргарликни ёқтиради*

РЕЖАЛАРНИНГ КЎПЧИЛИГИ БАЖАРИЛДИ

Маълумки, шаҳримизда кузги-қишки мавсумга тайёргарлик кўриш бўйича дастур ишлаб чиқилган ва тасдиқланган эди. Белгилаб қўйилган тадбирларнинг асосий қисми 15 августга қадар бажарилиши керак эди. Хўш, бу борадаги ҳақиқий аҳвол қандай?

— Эслатиб ўтилган ушбу дастур шаҳар хўжалигининг барча тармоқлари бўйича қиш мавсуми бошланишидан олдин бажарилиши керак бўлган ишларни кўзда тутади, — дейди Тошкент коммунал-фойдаланиш ҳудудий бирлашмасининг бош директори ўринбосари Вячеслав Михайлович Ким. — Ушбу дастур доирасида бажарилиши керак бўлган тадбирларнинг ҳажми аниқ муддатга ва уни ижро этадиган аниқ кишиларга эгадир. Жумладан, 9028 турар жой биносидан 4370 таси қишга тўла-тўкис тахт этиб қўйилди, капитал ва жорий таъмирлаш барча кўрсаткичлари асосан бажарилди. Соғлиқни сақлаш иншоотлари бўйича қиш мавсуми олдидан бажарилиши керак бўлган режа 55 фоизни ташкил этди. Уйларнинг томини, муҳандислик тармоқларини таъмирдан чиқариш, кўмир ғамлаб қўйишда ҳам қолоқлик бор. 1,2-Тошкент Давлат тиббиёт институтлари, кўкрак жарроҳлиги институтидаги ишлар ҳам кечикиб бошланди. Халқ таълими бош бошқармасининг 879 муассасасидан 319 та мактаб, 458 та болалар боғчаси тахт қилиб қўйилди. Олий ўқув юртлари ва техникумларни қиш мавсумига тайёрлаш жадвали ҳам ортда қолмоқда.

Энди муҳандислик иншоотлари масаласи хусусига тўхталсак, бу ерда шуни айтиш кераки шаҳар бўйича 17 километр газ тармоқлари, 7,7 километр водопровод, 28, 87 километр канализация тармоқлари, 4 километр водоводлар ва 1,5 километр канализация коллекторлари ётқизилди. Ана шу ҳамма рақамлар режа кўрсаткичларидан ортиқдир. Бироқ газлаштириш (19 километрли тармоқ), водопровод ва канализация тармоқлари (38,8 километр) бўйича ишларни ниҳоясига етказиш учун қўшимча маблағлар зарур. Бунинг боиси шундаки, идоралар тасарруфидаги ташкилотларнинг шу йил учун белгилаган режалари бирлашмамиз ташкил этилгунга қадар белгиланган, режадаги иншоотларга капитал жамғармалар етарли миқдорда ажратилмаган эди. Молиявий маблағ билан таъминлаш ҳажми қурилиш сарф-харажатларини қопламаётир. Бу муаммони ўзимиз мустақил ҳал этишга кучимиз етмайди. Бу ўринда бўлинмаларнинг тизимларини керакли моддий манбалар билан мустаҳкамлаш борасида бирмунча ишлар қилинганлигини айтиб ўтиш ўринлидир. Бинобарин бу ерда аҳвол анчагина мураккаб эди. Биринчидан, профилактика ишлари кучайтирилди. Носозликларни ўз вақтида аниқлаш, сифатли таъмирдан чиқариш ўз натижаларини бермоқда. Иккинчидан, бизнинг бўлинмаларимизда болт, шайбалар, прокладкалар ва шунга ўхшаш зарур воситаларни тайёрлаш бўйича ишлар йўлга қўйилди. Бу борада бизга зарур бўлган эҳтиёт қисмларни тайёрлаш юзасидан буюртмаларимизни бажаришда саноат корхоналари яхши ва амалий ёрдам кўрсатмоқдалар. Масалан, Яккасарой коммунал-фойдаланиш бошқармасига «Эльбор» ишлаб чиқариш бирлашмаси, Сергели коммунал-фойдаланиш бошқармасига электр машинасозлиги ишлаб чиқариш бирлашмаси, фуқаро авиациясининг 243-заводи, 13-кўприксозлик отряди, 9-темир-бетон буюмлари заводи, «Ўзқишлоқкомплект», «Ўзқурилишиссиқхона» ташкилотлари жуда яхши ёрдам бердилар.

— Маълумки, қишнинг совуқ кунларига тайёргарлик билан боғлиқ катта ҳажмдаги ишларни амалга оширишда «Иссиқликкоммунэнерго» бирлашмаси, «Иссиқликтармоқ», марказий иссиқлик корхоналари зиммасига катта юмушларни бажариш вазифаси тушади. Ана шу корхоналарда белгиланган муддатларга риоя қилинмоқдами?

— Ички кварталлардаги иссиқлик тармоқларини капитал ва жорий таъмирдан чиқариш бўйича барча ишлар асосан жадвал бўйича бормоқда. Бироқ, Шайхонтоҳур ва Чилонзор туманларида бу борада оқсоқликка йўл қўйилмоқда. Маълумки, идоралар тасарруфида бўлган кўпгина иссиқлик тармоқлари ихтисослаштирилган корхоналарга берилди, улар тартибга келтирилди ва улардан тўғри фойдаланилмоқда. Лекин педагогика институтига қўшни бўлган иссиқлик тармоғида хўжасизлик ҳукм сурмоқда. Бу лоқайдликнинг оқибатлари қимматга тушиши мумкин. Ана шу боисдан бу масалани иложи борича зудлик билан ҳал этиш керак. Чунки вақт асло кутиб турмайди. Бу ердаги босим жиҳозларини алмаштириш борасидаги ишларни фаоллаштириш зарур эди. Ҳозирги пайтда бундай жиҳозларни Самарқанддан келтириш бўйича зарур чора-тадбирлар кўрилмоқда, 2,5 мингта задвижкаларни ўз кучимиз билан таъмирдан чиқардик. Иссиқлик изоляцияларини қайта тиклаш масалалари ҳам диққат-эътиборни талаб этади. «Тошиссиқликкоммунэнерго» бирлашмаси томонидан буюртмачи заводлар билан тўғридан тўғри шартномалар имзоланди. Ҳозир бу корхоналар қувурларни бизга ортмоқда. Ишлар асосан биринчи галда эътибор қаратилиши керак бўлган жойларда олиб борилиши керак. Ички кварталлардаги иссиқлик тармоқларини ўрнатишдан ташқари бу ерларда капитал таъмирлаш ишлари ҳам амалга оширилмоқда. 112 километрдан ортиқ шундай жой ҳозир қамраб олинган. Насос станцияларини жорий таъмирдан чиқариш ишлари ҳам жадвалга мувофиқ тарзда кетмоқда. Бирлашма устахоналарида ўз кучлари билан уларни созлаш ва таъмирлаш йўлга қўйилди.

«Тошиссиқликтармоқ» корхоналари тасарруфида бўлган магистрал тармоқларни капитал таъмирлаш ишлари ҳам жадвал бўйича кетмоқда. Лекин бу ерда шуни айтиш кераки, бу корхона жамоаси иссиқлик тармоқларидаги насос станцияларини таъмирлаш, босим жиҳозларини алмаштириш, Талабалар шаҳарчасидаги иссиқлик тармоғини ётқизишга эътиборни айниқса қаратишлари керак.

Қозонхона жиҳозларини тартибга келтириш борасида ҳам салмоқли ишлар амалга оширилмоқда. Бу ерда Тошкент иссиқлик маркази ходимлари ишлаб чиқариш зарурати қатъий талабларига риоя қилган ҳолда таъмирлаш ишларини олиб бормоқдалар, етмаётган қозонхона қувурларини, бошқа материалларни қидириб топишга иложи борича ҳаракат қилмоқдалар. Бу ерда жиҳозларни, шу жумладан насосларни таъмирлаш бўйича ҳам ишлар олиб борилмоқда. 4-иссиқлик марказидаги қозонхонада ва 9-иссиқлик марказида сувларни кимёвий тозалайдиган иншоотни ишга туширишни таъминлашда қолоқликка йўл қўйилган эди. Ҳозир сувларни кимёвий тозалаш бўйича барча фильтрлар текширувдан ўтказилди ва улар 120 тонна сульфокўмир олиниши билан етарли қувватда ишлайдиган бўлади. Жамбул заводи билан учта вагонда сульфокўмирни ортиш бўйича келишувга эгамиз. Бошқа зарур кимёвий моддалар заҳирасини тайёрламоқдамиз.

— «Оқшом» муштарийларидан келаётган мактубларга кўра уларни электр тармоқларидаги аҳвол ҳам анча ташвишлантираяпти...

— Бу— тасодифий эмас, албатта. 600 километрдан зиёд юксак вольтдаги кабеллар аллақачоноқ ўз умрини ўтаб бўлган. Кабель линияларини ётқизиш ишларида ҳам қолоқликка йўл қўйилмоқда. Ер қазийдиган техниканинг етишмаётганлиги, керакли кабелларнинг камлиги, кабель фурнитураси билан таъминлашдаги узилишлар, энг муҳими ихтисослаштирилган таъмирлаш корхонасининг мавжуд эмаслиги ишга салбий таъсир кўрсатмоқда.

Тошкент шаҳар электр тармоқлари корхонаси ходимлари қўл қовуштириб ўтиришибди, деёлмаймиз албатта. Улар томонидан «Жанубий-Ғарб», «Куйбишев», «Северная», «Киров» подстанцияларидаги жиҳозлар капитал таъмирлашдан чиқарилди. «Маҳалла» дастури бўйича 16,7 километрдаги тармоқлар таъмирланди. Шунингдек, тармоқлар ишини меъёрлаштириш, шикастланган трансформаторларни алмаштириш борасида ҳам бир қанча ишлар бажарилди. 4 та подстанцияда электр алоқаларини ҳисоблаш ва назорат қилишнинг автоматлашган ахборот ўлчаш системасини жорий қилиш ва ундан фойдаланиш бошланди.

— Коммунал хўжалигининг бошқа тармоқларида қишнинг совуқ кунларига тайёргарлик борасидаги ишлар қандай кетмоқда?

— Сув, газ билан таъминлаш иншоотларини қишга тайёрлашда айтарли муаммолар йўқ. Белгиланган барча режалар бажарилмоқда. Лекин зарур бўлган ягона масала—ана шу манбаларни тежаб-тергаб сарфлаш масалаларига эътиборни кучайтириш керак.

Суҳбатимиз сўнгида тошкентликларга шуни эслатиб ўтмоқчиман: бирлашмамиз қошида ҳар куни соат 9 дан то соат 18 га қадар жамоатчилик қабулхонаси ишлаяпти. Бу жамоатчилик қабулхонаси уй-жой фондидан фойдаланиш, қишга тайёргарлик, аҳолини сув, иссиқлик, газ билан таъминлаш, ҳудудларнинг санитария ҳолати ва таъмирлаш масалалари билан шуғулланади. Бу ерда шаҳар хўжалиги турли хизматлари, бошқарма бошлиқлари раҳбарларининг қабули ҳам ташкил этилган.

Саид БОБОЕВ.

** Излаган имкон топади*

ХИЗМАТ КЎРСАТИШНИ ЯХШИЛАБ

Бозор иқтисодиёти барча жабҳада бўлгани каби автотранспорт соҳасида ҳам қатор муаммолар келтириб чиқаряпти. Эҳтиёт қисмларнинг етишмаслиги, ёнилғи-мойлаш материалларининг нархи қимматлашиб кетганлиги автокорхоналар фаолиятига ҳам салбий таъсир этаяпти. Бундай ҳолатдан чиқиш учун жамоалар ички имкониятлардан унумли фойдаланишга ҳаракат қилишяпти. Буни дилдан ҳис қилган 12-автокорхона жамоаси манфаатдорликни ошириш учун биринчи навбатда аҳолига хизмат кўрсатишни яхшилашга интилмоқда. Шу боисдан ҳам кунига 180 дан ортиқ турли хилдаги автобуслар йўлга чиқарилиб, йўловчилар узоғини яқин, оғирини енгиллатишда фаол иштирок этаяпти.

Автобусларнинг белгиланган тартибда қатновини таъминлаш учун автомашиналарга қайта ҳаёт бағишловчи чилангар ва таъмирловчилар икки сменада иш олиб боришяпти. Улар қўлидан чиққан машиналар сифатли таъмирланади.

Автокорхонада автобусларни ўз вақтида кўрикдан ўтказиш одат тусига кирган. Ҳар куни 2—3 та мотор қайта созланиб, тахт ҳолига келтирилади. Бунда ўз касбининг фидойилари бўлган чилангарлардан Ҳабибулла Юнусов, Учқун Муҳамедов, Йўлдош Саминжонов, Пўлат Қўшмуродов, Баҳодир Юнусов, Икром Юнусовлар ойлик режаларини 120 — 125 фоиздан адо этиб, ҳамкасбларига намуна бўлишаяпти.

Аҳолига транспорт хизмати кўрсатишнинг янги турлари ва шакллари, ишчиларнинг касб маҳоратини ошириш борасидаги муҳим тадбирлар ҳаётга кенг жорий этилмоқда. Натижада ҳар қандай шароитда ҳам режани беками кўст бажаришга мустаҳкам замин яратилмоқда.

Ҳозирги шароитда муаммолар талайгина. Лекин улар ўткинчи эканлигини дилдан ҳис қилган автокорхона жамоаси камчиликларни ҳамжиҳатликда бартараф этиш йўлларини излашга ҳаракат қилиб, ҳамдўстлик мамлакатлари билан дўстона алоқа ўрнатишмоқда. Масалан, Тожикистоннинг Хўжанд шаҳридан, Қозоғистоннинг Чимкент вилоятидан автомашиналар учун ғилдираклар, мотор учун эҳтиёт қисмлар ўзаро мол айирбошлаш йўли билан олиб келинаётир.

Автобусларни сифатли созлашда Холмурод Меҳриев, Валерий Крилов, Озод Жуманиёзов сингари таъмирловчиларнинг муносиб хизматлари бор. Ҳар бир машинани кафолатли таъмирлаган чилангарларга 16—20 минг сўмдан мукофот пули ҳамда эсдалик совғалари берилади.

— Жамоамиз аъзолари жорий йилнинг 7 ойлик режасини ортиғи билан адо этишди, — дейди биз билан суҳбатда автокорхона ишлаб чиқариш бўлими бошлиғи Носир Парпиев.

Айни кунларда мазкур автокорхона жамоаси аҳолига намунали транспорт хизмати кўрсатиш маданиятини яхшилаш йўлида бутун куч ва ички имкониятларини сафарбар этаяпти.

Автокорхона маъмурияти ёш кадрларни тайёрлаш борасида бир мунча ибратли тадбирларни амалга оширмоқда. Бу ерга ишга келган таъмирловчиларнинг иккинчи касб эгаллашлари учун шарт-шароитлар муҳайё этилган. Бир неча йилдан бери пойтахтимиздаги автомобиль ҳайдовчилари тайёрловчи ўқув комбинати жамоаси билан шартнома боғланганлиги муносиб ўринбосарлар етиштиришда алоҳида аҳамият касб этаяпти.

Шуниси қувончлики, корхонада ҳайдовчилар сони тобора ортиб бормоқда. Яқинда 20 нафар ёшлар мазкур ўқув комбинатида 6 ойлик ҳайдовчилар тайёрлаш курсини муваффақиятли тамомлаб, яна қадрдон корхоналарига қайтиб келишди. Эндиликда Шуҳрат Иномов, Рустам Эргашев, Султон Ҳамдамов, Руслан Ҳожиев ва бошқалар руль бошқаришга аҳд қилишди.

Усмон МУҲАМЕДОВ.

Миробод туманидаги барча ишлаб чиқариш корхоналари, завод ва фабрикалар Мустақиллигимизнинг уч йиллик тўйига ўз совғалари билан келишмоқда. Улар орасида тумандаги мебель ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчи-хизматчилари ҳам бор. Карима Шукурова шу корхонанинг илғор ишчиларидан саналади. Сифатли мебель маҳсулоти тайёрлашда Карима ҳам ўз ҳиссасини қўшмоқда.

СУРАТДА: Карима Шукурова иш устида.

Козим Ўлмасов олган суратлар.

ШУКРОНА

«АМЕРИКА ОВОЗИ» ўзбекча эшиттириш дастурининг сухандони муҳтарам Абдукарим Барлоснинг Тошкент радиосига ёзган номаларида шундай самимий сатрлар бор:

«Она юртим Ўзбекистон мустақилликка эришди ва муқаддаротни ўз фарзандлари қўлига олди. Шу учун бир кўзим билан йиғласам, нариги кўзим билан куламан...».

«Бир кўзим билан йиғласам, нариги кўзим билан
куламан...».

Одам боласининг бағрини ларзага соладиган сатрлар. Одатда одам бағри ларзаланганда шеър туғилади. Ушбу камтарона бағишлов шу хусусда.

Эй, сен менинг кўрар кўзларимга боқ;
Бирида кулги-ю, бирисида ёш,
Бирида қаро кун, бириси сирдош,
Бирида аёндир синмаган бардош,
Бирининг бағрида чўкиб ётар тош,
Ким тирик айрилса она Ватандан,
Тириклай тилсалар бағрин иккига,
Бир кўзи кулади, бири йиғлайди,
Айрилиқ даштидан Ватан излайди...

* * *

Кўз-ку кўчаларда сарсон, саргардон,
Кўз-ку кечаларда сарсон, саргардон,
Иккига бўлиниб яшайди кўнгил —
Бирида ишончу, бирида гумон.
Кўнгил бўлингани ёмондан ёмон,
Иккита кўнгилга сиғмас бир Ватан,
Тириклай тилдилар дилни иккига
Иккига бўлиниб яшолмас ИНСОН.

* * *

Кўз икки, кўнгил ҳам икки бўлинган,
Ҳаттоки тилда ҳам иккидир калом.
Кун бўйи сўзлайди ўзга лаҳжада,
Фақат тун бағрида дейди «АССАЛОМ!»
Тун қўйнида қолар салом беалик.
Баданда ўрмалар совуқ айрилиқ.
Тилимдан тириклай мени осдилар,
Кимга додим айтай Ватандир йироқ.

* * *

Бир қўлим баланддир, бир қўлим пастдир,
Баланди бошимни силар эркалаб.
Бир қўлим бу дунё ишига қасддир—
Қафасдаги қушдай доим эрк талаб.
Одамнинг қўли ҳам эрксиз бўлармиг,
Одамнинг қўли ҳам ҳеч ўкинармиг?
Ўкинч бор ҳаттоки тирноғида ҳам,
Ватандан йироқда яшаса ОДАМ...

* * *

Оҳ, юрак, ҳаммадан сенга кўп оғир,
Тиғ бўлиб урилар кўксингга бағир.
Сени ҳам иккига бўлдилар у кун—
Ярмини муз босган, ярмида баҳор...
Одамнинг юраги бўлинмасин ҳеч,
Одамнинг юраги бўлинса ёмон.
Тириклай тилинса битта ширин жон,
Бу дунёга келиб не кўрди ИНСОН...

* * *

Ноумид бўлмадим ва топдим нажот,
Йиғлаган ва кулган кўзлар қувонди.
Кўнгилдан армонлар кўчди ниҳоят,
Кўнгилда мизғиган ИШОНЧ уйғонди.
Оёқлар зарбидан жонланди замон,
Қулоққа чалинди жўшқин садолар.
Тиллардан таралган қўшиқлар шодон,
Яқин бўлди қўл чўзган муддаолар.
Лаблар ҳам қутилди, тишлар домидан,
Бир кунда тикланди эгилган қаддим.
Юрак ҳам қувонди кулган толедан,
Ўз ўрнини топди ИНСОНИЙ қадрим.

* * *

Она Ўзбекистон! Озодсан, озод,
Мовий осмонингда қуш бўлиб учай.
Она Ўзбекистон ободсан, обод,
Минг бора ўргилиб, минг бора қучай,
Мустақил Ватансан, Ўзбекистонсан,
Ҳар битта ўзбекка она маконсан,
Мен сени ҳеч кимга бермасман энди,
Сен менинг номусим, шараф шонимсан.
Ким билар менчалик ВАТАН нелигин,
Ватаннинг оламдай азиз, кенглигин.
Ким билар мендайин ВАТАН нелигин,
Ватан фақат ширин жонга тенглигин.

* * *

Эй, сен менинг кўрар кўзларимга боқ:
Бирида кулги-ю, бирисида ёш...
Йўқ энди!
Кўрар кўзларимнинг иккисида ҳам
Порлайди ҚУЁШ:
Кўзларимда порлаб турган Қуёшим,
Бу менинг уч ёшлик Ўзбекистоним!
Ҳам қадим, навқирон, ота маконим
Бу менинг қадрдон ЎЗБЕКИСТОНИМ!..

Тўлаган ТУХТАЕВ.

НИЯТЛАРИМИЗ УШАЛГУСИДИР

Юртни севиш ҳар бир кишида ихлос, эътиқодга айлангандагина кутилган самарани беради. Азиз юртдошлар, ақалли бир лаҳза бўлса-да, ўтмишга мурожаат қилиб кўрайлик. Чунончи тақир, сувсиз чўлда Доронинг аскарларини адаштириб, сўнг ўзи ҳалок бўлган Широқни эсланг. Маҳмуд Торобийнинг она юрти озодлиги йўлидаги қаҳрамонона ишлари-чи? Бундай мисолларни кўҳна тарихимиз бисотидан хоҳлаганча келтириш мумкин. Улар ва улар каби ўнлаб, юзлаб ўтмишдошларимиз ўз жонларини қурбон қилиб бўлса ҳамки, элу юртлари, суюкли Ватанларини ёвуз кучлар тажовузи, душман асоратидан ҳалос этдилар, юртдошларини ёруғликка, озодликка олиб чиқдилар. Нега? Чунки уларда Иймон бут, Эътиқод мустаҳкам эди. Уларда номус-ор, орият кучли эди. Ана шу фидойилар

Чок-чокидан сўкилган
юртим,
Бут бўлсин деб эътиқод,
иймон,
Торобий ҳам фидо этди жон.
Сени десам, Туроним
маним,
Ўртанади бу жоним
маним,
Иқболингни ўйлади Темур,
Истиқболдан сўйлади Темур.
Улуғбегинг бузмай аҳдини,
Юлдузларда кўрди бахтингни.
Онажоним, Туроним маним,
Қалбда туғён, суроним
маним.
Юз кўрсатиб нурли
истиқлол,
Минг шукурки, кулди
истиқбол.
Асрий орзунг ушалгани шу,
Мангу бахт--ла қуршалганинг
шу.
Жонажоним Туроним маним.
Шаъни ғururим ва шоним
маним!

Эндигина оёққа туриб, йўлга кирган икки-уч ёшли гўдакка катталар эътибори, қалбида миллий ифтихор, ўз Ватани шаъни, шавкати, шуҳратини сақлаш, обрўсини кўтариш, элу элатлар тақдири учун ўзини даҳлдор деб ҳисоблаш, куйинчаклик, жавобгарлик масъулияти, ҳиссиёти тўла барқарор эди. Кўнгилларида Ватан туйғуси акс-садо бериб турганлиги боис, меҳнаткаш халқни қуллик занжирларида, тобелик исканжасида эмас, балки ҳур, озод, мағрур, ўз эрку ҳуқуқи ўз ихтиёрида ҳолатида кўришни афзал билдилар. Айни чоғда нурли келажак, порлоқ истиқбол йўлида мардонавор кураш олиб бордилар.

Уч йиллигини кўтаринки руҳда нишонлаш арафасида турганимиз мустақиллигимиз ҳақида ўйлар эканман, хаёлим кўзгусида, тасаввуримда авлод-аждодларимизнинг бундан неча юз минг йиллар илгари ўз миллати, ўз халқи фаровонлигини таъминлаш йўлида кўрсатган жонбозликлари намоён бўлди.

Ўтмишингдан сўйласам агар,
Бор вужудим қақшар
сарбасар.
Сен Тўмарис, Широқ
юртисан,
Бахти буюк, порлоқ
юртисан,
Туркий элим, Туроним
маним,
Номи машҳур жаҳоним
маним,
Киндик қоним тўкилган
юртим,

меҳри, парвариши лозим бўлганидек, мустақиллигимизнинг мустаҳкамланиши, кенг уфқлар бўйлаб қанот кериши, эркин парвоз қилиши учун юртимизнинг хоҳ кекса, хоҳ ёши томонидан бирдек ғамхўрлик кўрсатилиши даркор.

Юртбошимиз Ислом Каримов Ватанга фарзандлик бурчи, ўзи туғилиб ўсган она тупроқ билан фахрланиш ҳисси, фидойилик ҳақида куюниб гапирар экан, ҳаётимизнинг турли жабҳаларида содир бўлаётган баъзи камчилигу нуқсонларни ҳам ошкора танқид қилди. Мавжуд камчилигу нуқсонларни четдан биров келиб эмас, балки ўзимиз биргаликда бартараф этишимиз лозим бўлади.

Шу ўринда юртбошимизнинг чинакам раҳбар кадрлар тўғрисидаги қуйидаги фикрини келтириш ўринлидир: «Аслида раҳбарларнинг вазифаси фақат зиммасидаги масъулиятни сидқидилдан бажаришгина эмас, балки одамлар қалбида ишончу умид уйғотиш, бугуннинг оғирини енгиллаштириш, ғийбату мансаб талашишдан йироқ турган миллионлаб меҳнаткашларнинг руҳини кўтаришдан ҳам иборат».

Зеро, юракда туғён бор экан, олдинда истиқлол берган нурли келажак бор экан, ниятларимиз албатта ушалгусидир.

Музаффар ТУРОБОВ.

• «Ватанни севмак иймондандур!» танловига

ИЗЛАР ВА ҲИСЛАР

(БАДИА)

Ватанни қандай қилиб севиш мумкин? Ватанни умуман кўриб бўладими? «Ватанни севиш учун қалб керак, қалб кўзи керак». Бу сўзларни мен ҳар лаҳза эслайман десам лоф бўлмайди. Ҳар эслаганда Ватан муштдек юрагимга жойланиб бораверади. Юрагим осмон қадар улғайиб бораверади. Ва унда табиат ошиғи бўлган шоир Ҳайриддин Салоҳдан мерос бўлиб қолган муҳаббат яна ҳам жўшаётгандек туюлади.

Биз бир гуруҳ ёшлар эдик ўшанда. Адабиёт тўгарагимизга раҳматли Хайриддин Салоҳнинг шеърларини эшитиш учун ҳам келардик. Хайриддин ака ажиб бир латиф овозда шеър ўқир эди. Ўқимас эди, худди овози қўнғироқгулдек садо берар эди. Биз бу садоларга маҳлиё эдик. Ўшанда табиат ҳақида шеър битишга иштиёқимиз баланд эди.

— Ватанни мадҳ этинглар, — деб уқтирарди Хайриддин ака. Кейин ариқ бўйидаги ялпиз, чучмома, лола, олма гули, ҳатто бир дона гиёҳ ҳам Ватан эканлигини бизга уқтирарди.

— Ана шулар ҳақида, уларга бўлган муҳаббат ҳақида ёзинглар. Гулини севган одам, юртини ҳам бус-бутунлигича сева олади!

Шундан кейин ҳар битта мавжудотдан фикр ўқийдиган одат чиқардик. Гул, булбул, сув, дала, гиёҳ, дарахтлар ҳақида шеърлар ёздик. Муҳаббатимизни ёниқ сатрларда изҳор қилдик.

— Баракалла, — дерди Хайриддин ака, — муҳаббат изҳори бор. Лекин шу муҳаббатнинг исботи ҳам керак. Эмин Усмон, Шавкат Туроб, Абдулҳай Носир, Шоазиз Шорустам, Сабриддин Садриддин, Рауф Толиб шу муҳаббатни исбот этишга ҳозирлигимизни исбот этдик.

— Ҳали вақти бор, — деди Хайриддин ака. — Вақти келадики исбот этганингизни ўзингиз билмай қоласиз. Шу исботни кўрсам қанчалар бахтиёр бўлардим.

У пайтлар ёш эдик, қайноқ эдик. Ёзганимиз муҳаббат эди. Кўрганимиз муҳаббат эди. Ўйлаганимиз муҳаббат эди. Хайриддин аканинг мунис юрагига соя ташлаган армоннинг нималигини билмасдик. Билолмасдик. Бугун ярим асрлик довонга етганда устозимизнинг армонини илк бор ҳис этдик. Бу — қарздор бўлиб қолмаслик армони экан!

Хайриддин ака кўп шеър ёзарди. Ёзганда ҳам хўп ёзар эди. Бизни ҳам ўзига тенг кўриб, суюб, янги битикларини биз билан ўртоқлашарди. Бир куни саккиз қатор шеър ёзиб келдилар. Ўқидилар:

Вақти етиб, эриб кетарман,
Мисли симоб, мисли сўнгги қор,
Дардларимни балки сўнгги бор,
Энг яқин бир дўстга айтарман,
Ҳаёт билан видолашганим,
Ким билару ким қолар билмай,
Ҳаммасига мен доимо шай,
Ризо бўлса бас, юрт—гулшаним.

Бор-йўғи саккиз қатор шеър. Шунда биз болалигимиз тугаб, балоғат остонасидан ҳатлаганимизни илк бор сезгандик. Энди бошқача яшашимиз кераклигини ҳис этгандик.

Бошқача яшаш—ўша Ватанни севиш туйғуси эмасмикан? Хайриддин аканинг юрагида уммондек чайқалиб ётган она юртга бўлган муҳаббатининг тўкилганлари бизга насиб этганмикин? Қалбимизга томганмикин?

Ватанимиз ҳурлик байроғини баланд кўтарганига уч йил бўлди. Хайриддин ака шу байроқни кўришни ўйламаганмикан бизнинг юртга бўлган ишқимизни кўришни истагандир? Биз бахтиёр яшаяпмиз, деб шеърлар битганида қанчалар изтироб чекканини биз биламизми?

Хайриддин Салоҳ бизнинг кашфиётимиз эди. Ҳатто буюк Ғафур Ғуломни ҳам (аслида Хайриддин Салоҳни ул зотга солиштириш керак эди) шоиримизга солиштирган эдик.

— Э-э, — кулди Хайриддин ака, — укажонлар, Ғафур Ғулом, Ойбек, Ғайратий, Уйғун, Абдулла Қаҳҳорлар улуғ карвон бўлишса, биз бу карвоннинг ғуборимиз!

Хайриддин ака Ойбек домлани айрича муҳаббат билан эъзозларди.

— У, — даҳо! — дерди ҳар гал. — Сўнгра Ойбек домланинг машҳур шеърини ўқий бошлардилар:

Қуёш нуринг тўкавер мўл-мўл,
Баҳор кетма, бизнинг бошлардан,
Ўлкамизда қолмасин дашт-чўл,
Гуллар унсин ҳатто тошлардан.

Кейин қўшиб қўярдилар:

— Ватанни севган инсонгина бу сатрларни ёза олади. Ойбек — бу Ватанга муҳаббатнинг жонли тимсоли.

Тўгарагимиз жуда ривож топди. Кўп ерларда Хайриддиннинг болалари деб биз ҳақимизда суюб гапира бошлашди. «Хайриддин шеъриятда қандай зўр бўлса, устозликда ҳам шундай» дейишарди кўплар. Шундай қилиб, туя ортидаги бўталоқлардек улғая бошлагандик.

Хайриддин Салоҳ Мақсуд Шайхзодани, Шуҳрат домлани ҳам алоҳида бир меҳр билан севарди.

— Юраги оқ уларнинг, — дер эди ҳар гал фахр билан, — неча йиллаб ҳақсизликнинг жабр-зулмини тортишди. Бир оғиз бирон жойда «Мен мана бунча жабр-ситам кўрдим» деб гапиришмаган. Яна ижодга шўнғиб кетишди. Ватанни севган кишиларгина шунақа бўлишади!

Ўйлаб қарасам Ватанга муҳаббат дарсини айтиб амалга ошириб бўлмас экан. Унга яна бир кўз — идрок кўзи, қалб кўзи керак экан! Не бахтки шундай кўз Хайриддин Салоҳда бор эди! Ву кўзи билан оламни юрагига жойлаб, ўтли мисраларда яна бизга қайтарарди.

Хайриддин акани эслайману юрагимдан оҳиста-оҳиста сатрлар томчилай бошлайди:

Табиат маскандир куйга, қўшиққа,
Шарқираган сувлар оқади сенсиз.
Қиличини уриб булут —бўшлиққа
Оловни чақмоқлар чақади сенсиз.
Шивирлар муҳаббат ҳақида боғлар,
Гул ҳидин уфуриб навбаҳор чоғлар,
Бошлари ярқироқ савлатли тоғлар
Бағрига дўстларинг чиқади сенсиз.
Ариқлар бўйида гуркирар ялпиз,
Димоққа уради ажойиб бир ис.
Йигитлар кўксини севгили наргиз,
Ўтли туйғу ила ёқади сенсиз.
Гўзалдир юртимнинг қучоғи гўзал,
Ҳар чаман, ҳар гули биттадан ғазал,
Ватанни севмоқлик меросдир азал,
Оҳулар водийга боқади сенсиз.
Гуллади сен шеърга солган бодомлар,
Кўз тутар йўлингга саҳарлар, шомлар
Ширин суҳбатингга интиқ одамлар
Назмингга чечаклар тақади сенсиз.

Шеърлар қоғоз бетига тушадию, юрагим сал енгиллашгандек бўлади. Ташқарига боқаман. Олам минг бир тусда жилоланади. Ана, ялпиз, Хайриддин Салоҳнинг шеъри. Ана мажнунтол, шоирнинг хаёлларидек сочлари паришон. Жўшқин сувлар эса шеър ўқиётгандек. Майин шабада эса менга оҳиста шоирнинг дил сўзларини шивирлаётгандек.

Davраларда жўшса суҳбатлар жонон,
Шеърлар янграса —бир ҳовуч маржон,
Гувоҳдир сўзимга ёзиқ дастурхон.
Шу ширин суҳбатлар ўтмайди менсиз.
Шеър борки, оламга севги тўлади,
Шеър борки, ҳамиша иқбол кулади
Шоирнинг умри ҳам мангу бўлади.
Энг эзгу орзулар битмайди менсиз,
Ҳаёт соллонадир минг бир жилода,
Овозим янграйди эркин ҳавода
Қушлар чақ-чақ ила борган садода
Овозим барҳаёт, йитмайди менсиз.
Гулшанлар майлига пуркаса атрин,
Гулнинг бўйларига илашган сатрим,
Булбулга жўр бўлиб сўрайди қадрин
Дайди бир шамолдек кетмайди менсиз.
Ҳамиша барҳаёт яшаб қолгувчи,
Ҳамиша номимни ёдга солгувчи.
Ватан муҳаббатин созда чолгувчи.
Йўқлиқ этагини тутмайди менсиз,
Ҳеч бир қудрат мени этолмас пора,
Мен эл қалбидаман, юраклар аро,
Умидим, одамлар ёдлаб ҳар бора,
Мангулик қўшиғни айтмайди менсиз.

Хайриддин Салоҳ ўз юртини севган қалб эгаси эди. Унинг майингина нафаси айниқса бугун у олтмиш ёшга кирган куни баланд пардаларда жаранглар эди. Афсус...

Хайриддин Салоҳ ўз китобларига қофиядош ном қўйишни яхши кўрарди. «Ишқим ва рашким»дан кейин у «Излар ва ҳислар», «Она юрт — дурдона юрт» номли мажмуалар тузишни кўнглига туккан эди.

Бугун мен устоз хотираси ҳурмати ўз битикларимга «Излар ва ҳислар» деб ном қўйишга журъат этдим. Ҳар гал ўқиганимизда, қалбимизда бир дунё ўй-фикр уйғотадиган шеърлари унинг излари эмасми? Биридан бири ортда қолмасдан ижод этаётган шогирдлари унинг изи эмасми? Очилаётган ҳар битта ғунча, ҳар томчи сув, қилтиллаб турган бўлса ҳам қуёшга юз тутган гиёҳлар унинг сўнмас ҳислари эмасми? Нозик туйғулари эмасми?

Она юртингиз — дурдона юртингиз азиз Хайриддин ака, бугун мустақил, озод! Биз уч йиллигини нишонлаётганимиз байрамга сизнинг ҳам дилбар овозингиз жўр бўлиши шубҳасиз. Унда сиз Ўзбекистоннинг тупроғидан тортиб, осмонидаги юлдузгача эркалаб, ардоқлаб шеър айтасиз:

Сен-ку мен бўлмасам яшайверасан,
Аммо мен, аммо мен яшолмам сенсиз.

Темур УБАЙДУЛЛО.

• Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг уч йиллиги олдидан

ОФТОБИНГ НУР СОЧАР ЮРГАН ЙЎЛИМГА, ЭЙ ҚУЁШ ЎЛКАСИ, МАДҲИНГ ТИЛИМДА!

Раққосанинг нозик ҳаракатлари чилдирманинг жарангига уйғун. Унинг нозикона ҳаракатларидан меҳр ёғилади, нафосат ёғилади. Рақсни кўрасизу инсоннинг шунчалар мўъжиза ярата олишига яна бир бор тасанно айтасиз.

Алишер Рисқиев олган сурат.

ТУПРОҚДАН БОШЛАНГАН МЕҲР

Болалик хотиралари ўчмас ва ширин бўлади. Аслида туғилган уйингга, яшаган маҳаллангга бўлган муҳаббат йиллар ўтиб, муқаддас Ватан муҳаббати бўлиб гул очар экан. Болалигимизда ўсиб улғайганимиз олмазор боғлар, зилол сувли ариқлар, тупроқ кўчали Қори ёғди маҳалламизни эсласам юракларим ҳали ҳануз энтикиб кетади. Энди ўйласам меҳр-оқибатни, Ватанга бўлган садоқатни ўша боғлар, ўша сувлар юрагимизга нақш этган экан.

Она ерга бўлган муҳаббатни, она ернинг саховатини мен Шайхонтоҳурдаги гавжум бозорда кўп кўрганман. Назаримда деҳқонлар ҳатто заминда битган ноз-неъматларни сотаётганидан ҳижолат бўлаётгандек туюларди. Айниқса, қовун бозори бизнинг жони-дилимиз эди. Ҳатто у ердан Қосим ота деган «дўст» ҳам топиб олган эдик. Бирам камсуқум эдики.

Қовун бозорини оралаймиз. Сотувчи деҳқонлар йўлимизни тўсади.

— Олинг ука, пулингиз ўзингиз билан кетади.

— Раҳмат, — деймиз, — ҳали пул тутганимиз йўқ.

— Ундай бўлса, бир тилим еб кетинг.

Ёш деҳқон йигит қўярда-қўймай Мирзачўлнинг катта қовунини тилимлайди. Карчлаб оғзимизга тутади.

Мирсобит билан иккимиз қовунни мазза қилиб еймиз.

— Раҳмат, — деймиз кейин деҳқонга, — новвот егандек бўлдик. Жуда ширин экан. Қосим отани излаётган эдик, — деймиз.

— Кечқурун қишлоққа кетувдилар, эртага келсалар керак.

— Шошманглар, Қосим отанинг танишлари экансизлар, — қовунчи шошиб қолади. Қўлига сап-сариқ тўр қовундан олиб бизга тутади. — Олинглар.

Мирсобит билан эртасига яна бозорга чиқамиз. Қосим отанинг келишларини кутамиз.

Ота бир арава қовун билан пешинга яқин келдилар. Бизни дарров танидилар. Аравадан тушиб қучоқлашиб кўришдилар.

— Вой, болаларим келибди-да, танишларим, ўртоқларим келибди-да, яхши юрибсизларми?

Қора мўйлабли киши отанинг ҳаракатларидан ажабланади, бизга қараб ҳадеб тиржаяди, бир нима дегиси келади.

— Бир ҳафтадан бери бозордаман, — дейди ота. — Йўлингизга қарайман.

— Ҳасанбойда, оромгоҳда эдик, — деймиз гуноҳкордай.

— Э, шундайми? Қани, қовунларни тушириб олайлик бўлмаса. Арава қайтадиган, кечикмасин.

Қовунларни аравадан бир пасда тушириб, ерга гумбаз қилиб уямиз. Терлаймиз. Теримизни артамиз.

— Чанқагандирсизлар? — сўрайдилар Қосим ота, — қовун сўйиб берайми?

— Йўқ, — деймиз, — Бувим чучвара тугаётган эдилар. Уйга борамиз. Қатиқлаб ичиб оламиз.

— Раҳмат, — дейдилар Қосим ота.

— Раҳматни кейин айтасиз, юринг!

Шахдам йўл бошлаймиз.

Иложсиз қолган Қосим ота ёнидаги қора мўйлабли қовунчига:

— Қараб турарсиз, — деб ортимиздан эргашадилар.

Тупроқдан бошланган меҳр,
оқибат,
Юрагим қонларин ёқиб ҳамиша,
Тупроғим — юлдузга ўхшаган
саодат,
Иссиғи кўзимга зиё, андиша...
Тупроқдан бошланган
эътиқод азал —
Муҳаббат ўтидан яралган
олам —
Ойнинг ёруғида ўқийди ғазал,
Куннинг ёруғида тўқийди ўлан.
Тупроқдан бошланган қудрат,
истиқбол,
Бошимни кўтариб офтоб
тоғига
Қуёшдай қадримни қучиб шод,
ҳалол
Мени бошлаб чиқди Ҳотам
боғига.
Меҳр-ла суюб-да Ўзбекистонни,
Мен севиб, мен суюб қолдим
жаҳонни.

...Бугун юрагимга ўша болалик туйғулари туғён солдилар. Бугун мустақил юртим Ўзбекистон жаҳонга хотамтойдек, меҳр-оқибат улашмоқда. Худди болаликда маҳалламда юрагимга кирган ўша ноёб фазилат бугун Ўзбекистон жамолида намоён бўлмоқда. Аслида бу фазилатлар она тупроқдан бошланган эди. Шу сабаб мен юртимнинг бир кафт тупроғини кўзимга суриб, аста хитоб қиламан: она тупроғим, сендек саховат эгасини севмасдан яшаб бўладими? Йўқ, яшаб бўлмайди!

Абдулҳай НОСИРОВ.

● Танлов ҳомийси — «Ўзбеккосмос»

• Истиқлол илҳомлари

Осмонинг эзгу тилакка тўлсин

Умидлар, орзулар ушалди бугун,
Йўлларга нур, ёғду тўшалди бугун
Дилда севинч, туғён жўшади бугун,
Байрам қутлуғ бўлсин азиз юртдошлар!
Авжига чиқар, шодиёна, тантана,
Ушбу байрам бизга эзгу анъана,
Оқибат, мурувват, меҳрга қон яна
Байрам қутлуғ бўлсин азиз юртдошлар!
Ватаним, иқболинг сарбаланд бўлсин,
Осмонинг эзгу тилакка тўлсин,
Чеҳрангда абадий қўшиқлар кулсин,
Байрам қутлуғ бўлсин, азиз юртдошлар!

Тожибек ЮСУФБЕК ўғли,
меҳнат фахрийси.

МУҲАББАТ

Ватан муқаддасдир, иймонимдадур,
Сидқу садоқатим, виждонимдадур,
Тупроғига сажда қилиб бош қўйдим,
Саждагоҳ, паноҳим—Туронимдадур.
Шул заминга пайванд умрим, ҳаётим,
Ва риштаи меҳрим қон-қонимдадур.
Файзу фазилат, қудратли халқим,
Юртим кифтда тутгум, имконимдадур,
Хоки туробин деб шаҳид кетсам гар,
Бир мўмин раҳмати раҳмонимдадур.
Ўздан кечсам ҳамки Ватандан кечмам,
Жоним руҳим бирла субҳонимдадур.
Жисминг она ердан куч олур, Барот,
Ватан муҳаббати жон—жонимдадур.

Барот ИСРОИЛ.

* *Саёҳат—роҳат*

ТОШКЕНТЛИК ЁШ ЎЛКАШУНОСЛАР

Бўстонлиқнинг мафтункор Қорёнқулсой водийсида жойлашган «Ёш сайёҳлар» оромгоҳида бу йил ҳам кўпгина ўқувчилар мароқли ҳордиқ чиқаришди. Улар асосан пойтахтимиз мактаблари қошида ташкил этилган туризм ва ўлкашунослик тўгаракларининг фаол қатнашчиларидир. Манзилгоҳда доимо ёш саёҳатчилар ва ўлкашуносларнинг мусобақалари ўтказиб келинаётгани учун ҳам ўқувчилар «Чимён»ига айланган.

— Бу йилги баҳслар ушбу марказдан Қашқадарё вилоятининг Яккабоғ туманига кўчирилди. Сабаби, Республикамиз Мустақиллигининг 3 йиллигига бағишлаб бобомиз Амир Темур ватанида беллашиш ва унинг номи билан аталган улкан ғорни зиёрат қилишдир, — дейди республика ёш саёҳатчилар ва ўлкашунослар марказининг бош директори Шавкат Назаров.

Мусобақалар давомида болалар Тошқўрғон қишлоғи яқинида жойлашган, республикадаги энг катта Амир Темур ғорига саёҳат қилишди, динозаврлар изини бориб кўришди. Фақат катта ёшдагилар ўрнига кичик ёшдаги ўқувчиларни олиб келган Фарғона вилояти гуруҳигина мўлжалдаги манзилга етиб бормай йўналишдан чиқиб кетди холос, қолганлар эса талабни бажаришди. Беллашувларда Тошкент ва Навоий вилоятларидан ташқари барча вилоятлар, Қорақалпоғистон Республикаси ва Тошкент шаҳар вакиллари фаол иштирок этишди.

Пойтахтимизнинг ёш саёҳатчилари мўлжалга олиш баҳсларида фаоллик кўрсатишди. Улар компас ва харита ёрдамида тоғ бағрига яшириб қўйилган махсус белгиларни қидириб топиш, сув оқимининг тезлигини ўлчаш, қиялик, баландлик ва кенгликни чамалаб ўлчаш каби машқларни бажариш бўйича иккинчи ўринни эгаллашди. Улар шунингдек ўткир зеҳнлилар беллашувида ҳам кўпчиликни завқлантириб, ғолиблардан бири бўлишди. Болалар ўлка тарихи, ҳайвонот ва наботот олами, санъат ва адабиёт, спортга оид кўплаб қизиқарли саволларга аниқ жавоблар беришди.

Мусобақа иштирокчилари туристик техника, топографик ёзиб-чизиш, қутқариш ва тиббий ёрдам бериш, туристик малака, сайёҳ рамзлари, деворийнома ва суратлар кўриги, қўшиқлар куйлаш, ошпазлар мусобақасида ҳам ўз кучларини синаб кўрдилар.

Исмоил ОТАЖОНОВ.

● **СУРАТДА: ёш сайёҳлар беллашувидан бир лавҳа.**

Муаллиф олган сурат.

* *Наботот оламида*

ЧОЙ ЎРНИДА ҚАҲВА

Қаҳвани татиб кўрмаган одам деярли бўлмаса керак. У ўзининг хушбўйлиги билан кўпчиликка манзур. Бироқ халқ орасида «Кўп қаҳва ичиш соғлиққа зарар» деган гап юради. Иқлимимиз мўътадил бўлганлиги учун балки бу гапда жон бордир. Лекин бу барча тропик мамлакатларда асосий ичимлик ҳисобланади. Бизда чойни қанчалик севиб истеъмол қилинса, бу мамлакатларда қаҳвага шундай талаб катта. Шунинг учун у кенг тарқалган. Қаҳванинг уруғида киши асабини ва юрак фаолиятини яхшилайдиган ҳамда тетиклантирувчи кофеин алкалоиди бор. Шундан бўлса керак, шифокорлар юраги заиф, нимжон беморларга қаҳва ичишни маслаҳат беради.

Тропик мамлакатларда бу ичимликнинг араб, Либерия ҳамда ғарбий Африка қаҳваси турлари кўп экилади. У дарахт шаклида бўлиб, барча турлари хушбўй гулли, доимий яшил, ўртача катталикка эга. Араб қаҳваси кўпроқ Эфиопияда экилса ҳам, лекин у биринчи марта IV асрда Яманда маданийлаштирилган. Европага эса бу ичимлик Туркия орқали XVII асрда ўтган ва шу тариқа яхши ичимлик сифатида кенг тарқала борган.

Ҳозирги пайтда қаҳванинг иккинчи ватани Америкадир. Чунки ҳар йили дунёда етиштириладиган 3 миллион тонна қаҳванинг 90 фоизини Америка етиштиради. Хушбўйлиги жиҳатидан эса Бразилия ҳамда Ҳиндистон қаҳваларига бўлган талаб катта.

Нодира СОБИРОВА.

* *Спорт*

КАРАТЭ БИЗГА БЕГОНА ЭМАС

Ҳар гал каратэ ҳақидаги фильмларни томоша қилаётиб, юракларга аллақандай ўт тушади, ҳаммаси жуда осондек, гўёки сиз ҳам уларнинг чиройли ҳаракатларини такрорлашга қодирдек сезасиз ўзингизни. Лекин қизиқиб, бир-икки шуғулланганингиздаёқ, худди кинодагига ўхшатиб чиройли зарбалар чиқаролмасак, кўпинча: «Э, бу кино-да» деб қўл силтаб кетаверамиз. Аслида ҳар бир зарба усулига узоқ вақт ва бетиним қилинган машқлар эвазига эришилганини кўп ҳам ўйлаб кўравермаймиз. Масалан, машҳур киноюлдузи Жан Клод Ван Дам ўзининг қойилмақом қилиб «айланиб» тепиш усулига 4 йиллик тинимсиз машқлардан сўнггина эришган экан.

Бундан бир неча йил аввал кўпайиб қолган ҳар хил каратэ мактаблари-ю, 2—3 ой шуғулланганми-йўқми, дарров «камар» олиб, кейин ҳар ерда ўзининг «шуғулланганлиги»ни рўкач қилувчиларни ҳам тез-тез кўрардик. Баъзи «шуғулланувчи»ларнинг эса, кўзларида на ўт бор, на шиддат. Лекин Тошкент шаҳар каратэ-до федерациясининг раиси, «қора белбоғ», 3-дан соҳиби Нурхон ака Нафасов машғулот ўтказаётган «Шарқ» клубига келганимизда эса фикрларимиз буткул ўзгарди. Залда 10—12 ёшли болалар билан машғулот ўтказилаётган экан. Кўзлари ўтли, машқларни жуда чиройли қилиб бажараётган болаларни кўриб юраклар қувончга тўлиб кетади. Машғулотларга маҳлиё бўлганча, Нурхон акага бир неча саволлар бердик.

— Нурхон ака, мана, ҳозир ҳамма жойда шарқона яккакураш турларини тарғиб қилиш, бемалол ўрганиш имкониятлари бор. Лекин баъзан тўгаракларга бироз қатнашиб, сўнг кетиб қоладиган болалар ҳам кўп бўлади. Бунинг сабаби нима?

— Ҳамма нарса даставвал, мураббийнинг савияси, билимига, ҳар бир шогирдининг кўнглига йўл топиши ва қизиқиш уйғота олишига боғлиқ. Албатта, боланинг ўзида ҳам каратэга нисбатан қизиқиш ва интилиш бўлиши керак, бусиз бирор натижага эришиш қийин. Бизнинг клубда шуғулланувчиларга жуда қаттиқ талаблар қўйилади. Энг аввало, мустаҳкам интизом бўлиши, ҳар бир ўтилган машқни жуда пухта ўрганиш шарт. Интизомни бузганлар ва ялқовлар, айтиш керакки, қаттиқ жазоланадилар. Лекин шунга қарамай, клубимизда шуғулланувчилар сони тобора ошиб боряпти. Тўгаракларимизда 9 — 10 ёшли болалардан 40 ёшгача бўлган кишилар қатнашишмоқда.

— Бир вақтлар каратэ ҳам тақиқланган эди. Сизнинг бу курашни ўргана бошлаганингиз эса, айнан ўша пайтларга тўғри келаркан. Нега айнан каратэни танлагансиз?

— Аслини олганда бу жанговар кураш тури бизга бегона эмас. Қадимий боболаримизнинг минг усулдан иборат, чуқур фалсафали, каратэга ҳам жуда ўхшаб кетадиган «Турон» жанговар санъат мактаби бўлганлигини эндиликда кўпчилик билади. Бу тенгсиз жанговар санъат кўп вақтлардан бери деярли унутилган эди. Ёшлигимда, қишлоғимиздаги бир кекса бобонинг ҳикоялари сира ёдимдан чиқмайди. Бобо ёшлигида қишлоқ йигитларининг қандайдир одамлар билан бўлган тўқнашувларини ғира-шира эслаб, шундай дердилар: «Улар қуролсиз, шундай моҳирлик билан муштлашишардики, сўйил кўтарган бир неча йигитга уларнинг биттаси бемалол бас келарди. Отлиқларни сакраб тепиб қулатишарди». Хўш, бу одамлар Турон жанговар санъатини билмаган дейсизми? Албатта билишган! Афсуски, кейинчалик бу ноёб кураш турини биладиган одамлар жуда кам қолишган. Мен ҳам қизиқишим туфайли, дастлаб яширинча каратэ тўгаракларига қатнашиб юрдим. Сўнгра, каратэ-до бўйича «қора белбоғ», 3-дан соҳиби, устозим Хўжамқул Хўжақулов қўлида таҳсил олиб, кейинчалик мен ҳам шу даражага эришдим. 1986 йилдан бери ёшларга каратэни ўргатаман. Истагим — шарқона кураш турларини янада кенг ёйиш. «Шарқ» клуби фаолиятининг асосий йўналиши ҳам шарқона жанговар кураш турлари ва миллий курашни тарғиб этишдан иборатдир.

— Клуб ташкил этилгандан буён ўтган икки йил ичида эришилган ютуқлар ҳақида гапирсангиз.

— Турли тоифадаги катта-кичик мусобақаларга тез-тез қатнашиб турамиз. Йирик халқаро турнирларда, масалан ўтган йили Санкт-Петербургда ўтказилган кикбоксинг бўйича халқаро турнирда 11 нафар вакилимиз иштирок этиб, 9 та олтин медални қўлга киритишди. Ўшанда вакилларимиз каратэ ватани бўлган Япониянинг вакилларидан ҳам анчасини мағлубиятга учратгандилар.

— Нурхон ака, бу муваффақиятларнинг сири нимада?

— Чуқур билим, интизом ва тиришқоқликда.

— Машқлар болаларга оғирлик қилмайдими?

— Йўқ. Ҳар бир машғулот ҳажми болаларнинг жисмоний имкониятлари чегарасида қатъий белгиланган. Лекин барибир, ҳар ким ҳам бизнинг машқларга дош беравермайди. Баъзилар 2—3 кундан кейин машғулотларга келмай қўядилар. Бундай бўлиши табиий. Шундан кейин залда фақат каратэга ҳақиқий меҳр қўйганларгина қоладилар. Булардан келажакда яхши спортчилар чиқишини кутса арзийди.

— Яқин вақтлар ичида бирор мусобақа уюштириладими?

— 27 — 28 августда каратэ бўйича Тошкент шаҳар биринчилиги мусобақалари ўтказилади. Ҳозир ана шу учрашувга тайёргарлик кўряпмиз. Бундан ташқари Мустақиллик байрами шодиёналарида ҳам кўргазмали чиқишлар қиламиз.

— Доимо ғалаба ёр бўлсин!

— Раҳмат!

Суҳбатдош
Бахтиёр ҲАЙДАРОВ.

СУРАТЛАРДА: Нурхон Нафасов машғулот ўтказмоқда. Кўргазмали чиқишлар олдидан «пирамида» машқи намойиш этилмоқда.

«02» ХАБАР БЕРАДИ

● 8 август куни соат 11 дан 30 дақиқа ўтганда Миробод туманининг «Қўйлиқ» деҳқон бозорида Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармасининг жиноят-қидирув ходимлари томонидан 1953 йилда туғилган, ҳеч қаерда ишламайдиган Тошкент вилоятида истиқомат қилувчи фуқаро ручкага ўрнатилган қўлбола ўқ отиш қуроли ва ўқланадиган 3 дона ўқ билан қўлга олинди. Қўлбола қурол эгаси билан дастлабки тергов ишлари олиб борилмоқда.

● Яна шу куни соат 13 да милиция ходимлари томонидан «Миконд» заводидан 12 хил биллур буюмларни яширин равишда олиб чиқиб кетаётган шу завод ишчиси ушланди. Буюмлар заводга қайтарилиб, ташмачи устидан тергов давом этмоқда.

● 9 август куни соат 13 дан 15 дақиқа ўтганда шаҳарнинг «Марказ — 14» мавзесидаги уйлардан бирининг лифтида номаълум кимса шу уйда турувчи аёлни қўрқитиб пул олиб чиқиб беришини талаб қилган ва акс ҳолда унга ва у билан яшовчиларга зарар келтиришини айтган. Аёл пул олиб чиқиб беришлик баҳонаси билан уйга киргач милицияга хабар берди. Зудлик билан етиб келган милиция ходимлари талончини жиноят устида қўлга олдилар.

● Шу куни фуқароларга уй олиб беришни ваъда қилиб 1 миллион 800.000 Россия рублини олиб товламачилик қилиб юрган 2 жиноятчи ҳам қўлга олинди.

● 10 август куни соат 15 дан 10 дақиқа ўтганда шаҳарнинг Х. Умаров кўчасидаги бозорда 1992 йилда чиқарилган 10 сўмлик Россия рублини 70 сўмга пуллаётган Д. исмли фуқаро қўлга олинди. Нафақахўр аёлга 70 сўм пул қайтариб берилди. Яхшиям милиция ходимлари ўз вақтида нафақахўрни ҳеч қаерда ўтмайдиган пулни олишдан асраб қолдилар. Кампир тушмагур эски пулни 1993 йилда чиққан янги пул деб ўйлаган экан.

● 11 август куни соат 17 дан 15 дақиқа ўтганда шаҳарнинг Мирзо Улуғбек туманида жойлашган «Авайхон» чойхонаси ошпази спиртли ичимликни кўп миқдорда истеъмол қилиш натижасида шу чойхонага чой ичишга келган чойхўр билан жанжаллашиб қолиб, унга пичоқ уриб юборди. Тан жароҳати олган чойхўрга ТошМИ шифохонасида тез тиббий ёрдам кўрсатилди. Ошпаз ашёвий далил — пичоқ билан ҳибсга олинди.

● 12 август куни гиёҳванд моддаларни аниқлаш ва уларни йўқ қилиш бўйича ўтказилаётган тадбир давомида шаҳарда яшовчи, бирор бир фойдали меҳнат билан шуғулланмай юрган 1954 йилда туғилган Пахриддин С. ўз ҳовлисида 24 туп наша ўсимлигини ўстираётгани аниқланди ва бу гиёҳлар гувоҳлар иштирокида йўқ қилинди.

● 13 август куни соат 16 дан 20 дақиқа ўтганда икки номаълум киши шаҳарнинг Усмон Носир ва Глинка кўчалари кесишган чорраҳада «Доган» русумидаги автомобилга ўтиришди ва ҳайдовчидан Тошкент Ҳалқа йўлигача олиб бориб қўйишини илтимос қилдилар. Йўлда кета туриб ҳайдовчига нисбатан куч ишлатиб қўрқитиб, унинг автомобилдан тушиб кетишини талаб қилишди. Акс ҳолда уни куч ишлатиб тушириб юборишларини айтдилар. Уларнинг бу таклифига кўнмаган ҳайдовчини куч ишлатиб тушириб юбораётганларида давлат автомобиль назорати ходимлари жонга оро кириб икки босқинчини қўлга олишди. Дастлабки тергов натижаларига кўра жиноятчиларнинг бири шаҳардаги тижорат дўконининг қоровули, муқаддам судланган, 1976 йилда туғилган Е. бўлиб, иккинчиси эса ҳеч қаерда ишламай юрган, 1973 йилда туғилган, у ҳам муқаддам судланган К. бўлиб чиқди. Икки ҳамтовоқ яна узоқ муддатга бирга бўлишади.

Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармасининг матбуот хизмати.

* *Кўза кунида синади*

ҚОТИЛ ЎҒИЛ

Ё ажаб, шунақаси ҳам учраб турар экан. Ҳамзанинг бир асарида ўғрилиги учун дорга осилаётган ўғилнинг онаси кўкрагини узиб олганини ўқигандик. Сабаби она ўғли ўғирлик қилиб келганида уни койиш ўрнига мақтаб, нотўғри йўлга бошлаган экан.

Шаҳримизнинг Ҳамза туманида яшовчи, II гуруҳ ногирони В. арзимаган жанжал учун ўз онасини ўлдирди. Она-бола бойлик талашиб, уришиб қолишди. Охир-оқибат ўзининг «камситилганлиги»ни сезган ўғил онасига пичоқ урди. Оғир яраланган аёлни ТошМИ клиникасига олиб келишади. Афсуски, унинг ҳаётини сақлаб қолишнинг иложи бўлмади. Қотиллик сабаблари аниқланмоқда.

ХУШЁРХОНАДА ТАНИШИШДИ

Арақ ичиб жамоат тартибини бузган А. ва С. лар бир-бирлари билан ҳушёрхонада топишишди. Узоқ вақтдан кейин учрашган танишлардек суҳбат қуриб ўтиришди. «Агар бу ердан чиқиб олсак, бир отамлашамиз», -дейишди. А. С. эса унинг бу «яхши» таклифини маъқуллади. Ва ниҳоят орзиқиб кутган дамлар ҳам етиб келди. «Озод қушлар» «Чиғатой» емакхонасига қараб «парвоз» қилишди.

— Шу жафолар учун бир ичамиз деди,—А.

Ичишди. С. нинг сал кайфи ошиб қолди. Ҳушёрхонада айтмаган ички сирларини А. га айтди-қўйди. У эса фурсатни бой бермади. С. нинг Қозоғистон Республикаси фуқароси эканлигини, бунинг устига анча-мунча пули борлигини билиб саломатлик, омад тиланган қадаҳларга «хизмат» қилиб шеригини шилади. Унинг чўнтагидан 350 минг Россия рубли, 200 сўм-купони ва 300 тенгесини тортиб олади. Фақатгина унинг ўз вақтида милицияга хабар қилгани хатосини тўғрилади. Ҳозир бу иш бўйича ҳам тергов ишлари кетмоқда.

Мирза АБДУЛЛАЕВ,
Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси матбуот хизмати ходими.

Бош муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлиги
ЎЗБЕК ДАВЛАТ ЭСТРАДАСИ
«ТУРКИСТОН» ЁЗГИ ТЕАТРИДА

28 август соат 18.30 да

Республика Мустақиллигининг уч йиллигига бағишлаб хушовоз лирик эстрада хонандаси

Юлдуз АБДУЛЛАЕВА

«ЮЛДУЗ» ГУРУҲИ
1-клавиш — МАҚСУД БЕКМУРОДОВ,
2-клавиш — БУРХОН БЕРДИЕВ,
барабанларда — УСЕЙН ВЕЛИЕВ,
бас гитарада — АЛИШЕР НОСИРОВ.
«СЕНИ КЎРГИМ КЕЛАВЕРАДИ»

КАТТА—ШОУ КОНЦЕРТИ

Дастурда: замонавий эстрада, Шарқ халқлари ва ҳазил қўшиқлари, халқ севган қизиқчиларнинг чиқишлари.

Дастурни Ўзбекистон халқ артисти Тўлқин ТОЖИЕВ олиб боради.

Чипталар «Туркистон» саройи кассаларида соат 10.00 дан сотилади.

Жамоа бўлиб келиш учун талабномалар қабул қиламиз.

Мурожаат учун телефонлар: 34-99-45, 45-07-65.

ДИҚҚАТ, ДИҚҚАТ, ДИҚҚАТ!
ЭШИТМАДИМ ДЕМАНГЛАР
«ҚИЗИЛҚУМРЕДМЕТЗОЛОТО»
ҚОНЦЕРНИ

юк машиналарининг ҳайдовчилари, бульдозерчилар, экскаваторчилар, пардозловчилар ва бошқа касб эгаларини

ДОИМИЙ ИШГА ТАКЛИФ ЭТАДИ

Бу ерда солиқ олингандан ташқари ўртача 600 сўмдан 2 минг сўмгача маош тўланади.

Ишчилар ётоқхона билан таъминланади, оиласи билан борганлар эса оилаликлар учун мўлжалланган ётоқхоналарга жойлаштирилади.

Концерн билан шартнома тузган барча ишчилар икки йил ичида уй-жой билан таъминланади.

АЗИЗ ДЎСТЛАР!
«ҚИЗИЛҚУМРЕДМЕТЗОЛОТО»
ҚОНЦЕРНИДА

ишлаш истагингиз бўлса ўзингизни қизиқтирган барча масалалар бўйича қуйидаги телефонлар орқали тўлиқ маълумот олишингиз мумкин:

ТЕЛЕФОНЛАРИМИЗ:

А. Икромов тумани	— 74-58-91
Бектемир тумани	— 90-42-93
Миробод тумани	— 55-81-09
М. Улуғбек тумани	— 32-36-55
С. Раҳимов тумани	— 48-43-50
Сирғали тумани	— 57-58-71
Ҳамза тумани	— 96-49-40
Чилонзор тумани	— 76-77-99
Шайхонтоҳур тумани	— 44-59-90
Юнусобод тумани	— 35-33-71
Яккасарой тумани	— 54-76-61

Тошкент шаҳар меҳнат, аҳолини иш билан таъминлаш ва ижтимоий ҳимоя қилиш Бош Бошқармаси

«БАСС ойл композит ЛТД»нинг

ЎЗБЕКИСТОН ФИЛИАЛИ

барча манфаатдор бўлган шахслардан, ташкилотлар, муассасалардан чет тилидан ўзбек ва жаҳон халқларининг тилларига ҳар хил ҳужжатларни таржима қилиб беришлик учун буюртмалар қабул қилади ва нотариал идоралар тасдиқлаб олиш ҳуқуқи кафолатини беради.

Ҳақ тўлаш исталган шаклда ва келишув асосида амалга оширилади.

Бизнинг манзилгоҳимиз: 700077, Тошкент шаҳри, Буюк ипак йўли, 139-уй «КЎЗОЙНАК» дўкони ичида. Телефон: 68-66-49.

Ҳамза туманидаги
«САОДАТ» кичик корхонаси
ТУГАТИЛАДИ

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой давомида 92-24-97 телефони бўйича қабул қилинади.

* * *

Мирзо Улуғбек туманидаги
«Узгелиотехника» тармоқлараро илмий техника маркази

ТУГАТИЛАДИ

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой давомида қуйидаги манзилда қабул қилинади.
Тимирязев кўчаси, 2 «Б» уй.

* * *

Собир Раҳимов туманидаги
«Искра» хусусий кичик корхонаси
ТУГАТИЛАДИ

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида 40-52-43 телефони бўйича қабул қилинади.

ХУСУСИЙ ЭЪЛОНЛАР

Фарҳод бозори яқинида 4 хонали кв-ра сотилади (2-қават, хоналари алоҳида). Тел. 76-99-36.

* * *

3 хонали кв-ра ва ишлатилган мебель сотилади. Тел. 63-13-49.

* * *

Сифатли кафель сотамиз. Тел. 24-88-01, 23-39-47, 97-99-14.

* * *

Тошкентдаги кв-рани МАЗ, 10 тонна юк кўтарадиган КамАЗ машинасига алмаштирамаи. Тел: 75-44-96. Соат 20 дан 22 гача.

* * *

УЙ ҚУРУВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

Енгил автомобилга бартер йўли билан 70 туп ҳали кесилмаган 8 ёшли мирзатеракни алмаштираман. Хоҳловчилар Қуйи Чирчиқ тумани Улуғбек (илгариги Свердлов) жамоа хўжалиги Мингчинор қишлоғи Тунғатов Шерикбойга якшанба кунлари пешиндан кейин учрашинг.

***

Марказда шинам планли уй сотилади. Тел: 55-84-29.

Собир Раҳимов туманидаги

«ФЛОРА» ФИРМАСИ ТУГАТИЛАДИ

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида 46-25-63 рақамли телефон орқали қабул қилинади.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги ижроия маҳкамасининг халқ таълими Бош бошқармаси шаҳар ўқув муассасалари касаба уюшмаси қўмитаси ҳамда Ҳамза тумани халқ таълими бўлими шу тумандаги 156-мактабнинг собиқ директори **Тўхтамурод МУТАЛОВ**нинг вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор этади.

«Ўзбекгидроэнергострой» механизациялаштирилган ишлар бошқармаси жамоаси бошқарма бош муҳандиси Д. Т. Қосимбековга отаси **Талат ҚОСИМБЕКОВ**нинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Муассис: Тошкент шаҳар ҳокимлиги

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида рўйхатга олинган. Рўйхат сони ~ 10.

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, ГСП, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Телефонлар: хатлар ~ 33-29-70; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича ~ 56-54-68, 32-56-66.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки "Тошкент почтаси" шаҳар почта корхонасининг фойдаланиш бўлимига ~ 33-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Ҳажми ~ 2 босма табоқ. Офсет усулда чоп этилади. Қоғоз бичими - А-2. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Нашр кўрсаткичи - 64690.

"Шарқ" нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади. Буюртма Г—1094.

● Босмага бериш вақти 11.30.

● Босмага берилди 11.00.

1 2 3 4 5 6.